

זמן קייבוצ

שבועון
הקייבוצים

גיליון 1816 | י"ח בשבט תשפ"ב | 20 בינואר 2022

זמן קורונה

רעיה בן אברהם, מנהלת הקהילה של נען, נרתמת לבדיקות הקורונה. והיא לא לבד. גם בקייבוצים נוספים כוחה של הקהילה עוזר להתמודד

עמ' 14

ט"ו בשבט הגיע!

סביבה, קיימות, אקלים, טבע
הכל כבר בפנים

התחדשנו!

עמוד תשבצים לריענון המחשבה

עמ' 25

תהיו בטוחים שיש לכם משקי טנא.

משקי
טנא

מקבוצת ביטוח חקלאי
ביטוח | אקטואריה | פיננסים

זמן קיבוץ

גיליון 1816 | י"ח בשבט תשפ"ב
20 בינואר 2022

מערכת

עורכת ראשית עדי סלמור
סגנית עורכת מירב ראון
משתתפים קבועים:
אבנר רון, אפרת שלם, ארן ריילינג, ארנון אבני, בת ארז יוגב, דדה (דוד) עינב, הדי בן עמר, יואב ויכסלפיש, יובל דניאלי, יעקב דרומי, יעקב לזר, מתי עמלי, נחמן גלבוש, עודד הון, עזרא דלומי, עפרה בריל

מייל המערכת
zmankibbutz@gmail.com

מנכ"ל פרמה זילברמן
מנהל מדיה ופרסום
שי מזרחי 050-6866619

עיצוב ועריכה גרפית
סטודיו אורגד

הפקה

תמר טובה 052-3112588
ttova@kenes-media.com
טל' 074-7457405
פקס 074-7457499
מזכירת סניף דרום שני אמזלג

יועצי פרסום

יעקב קניאל 054-4557780
יורם טביבי 052-2773132
מודעות
ttova@kenes-media.com

צילום השער:
גלית צביאלי

המערכת אינה אחראית על תוכן המודעות והכתבות

זמן קיבוץ

המערכת והמנהלה:
היוצרים 6 אור יהודה

תוכנית העבודה של מועצת התנועה: שוב הצהרות

השתתפות פעילה במועצת התנועה ביום 6.1.22 נבצרה ממני עקב מחויבות ללוות את זוגתי בכירורגים רפואיים. אך עיינתי בתוכנית העבודה והתקציב המתוכננים. תוצאות הקלפי פורסמו עוד באותו ערב. בדומה לוועידה, שעליה דיווחו רבים ועל כך עמד גם אלדר שלם (מעברות) ב"זמן קיבוץ" מתאריך 6.1.2022, גם בתוכנית העבודה של מועצת התנועה משתקפת עמידה במקום ורוח של מגננה. למשל, בסעיף ראשון של "מטרות ויעדים - מטה" כתוב במודגש: "התמודדות עם מערך פוליטי ושיח עוין כנגד האינטרסים הקיבוציים". משמע: מגננה והעדר כל יוזמה ציבורית של התנועה להעביר מסרים לחברה בנושאים שבכוחם לעורר עניין מחוץ לד' אמותינו. אתן שתי דוגמאות אפשריות לתוכנית עבודה שמלווה בתוכנית פעולה: בתחום הכלכלה והקואופרציה: גיוס מסיבי של חברי קיבוצים על ידי המטה הכלכלי לשם רכישת מניה (1,000 ש"ח) "באופק אגודת אשראי", בנק קואופרטיבי, כחלופה לבנקים פרטיים שותפים ל"הון-שלטון" הוא אקט פוליטי וכלכלי

כאחד. **בתחום דת ומדינה:** מתן פומבי לכך כי התנועה הקיבוצית מצדדת בחופש דת ומצפון במדינה. התנועה תעודד טכסי בת ובר מצווה ברוח של יהדות חופשית. ועוד - התנועה תעודד את צעיריה לקיים טכסי נישואין שוויוניים של היהדות החופשית מחוץ לרבנות האורתודוקסית. אלה רק שתי דוגמאות אפשריות. ללא תוכנית פעולה אנחנו רק מגור קטן הנלחם על האינטרסים שלו. גרוע מזה - כך אנחנו טוחנים מים ושטים מטה מטה כתנועה וממחישים היותנו ארגון גרידא בלבד. כאשר למועצה עצמה... בדיווחו על המועצה ל"זמן קיבוץ" לפני שבוע (13.1.22), דובר התנועה פסח על תופעה מטרידה ביותר אשר התגלעה בהצבעות צירי המועצה. יואל מרשק (גבעת השלושה) הציע שני תיקונים בסעיפי מטרות ויעדים אשר הגיעו לקלפי: 1. בסעיף "גיבוש פני הקיבוץ והתנועה לעשור הקרוב", הציע יואל תוספת של "התנהלות דמוקרטית" לתת-סעיף "חזיון ערכי התנועה". 62.9 אחוזים

הצביעו בעד. 2. בסעיף "הקיבוצים והתנועה למען מדינת ישראל" הציע יואל תוספת בתת-סעיף של "בחירת מסלולי הגשמה למסלולי הנח"ל ולתנועות הנוער בחו"ל" את הוספת המילה "עליה". הלא קשה לחנך נוער בחו"ל להגשמה בלי להציע מסלולי עליה. 60.5 אחוזים הצביעו בעד (אישית, הייתי גם מוסיף "בשיתוף פעולה עם תנועות הנוער בארץ ובחו"ל"). העובדה שקרוב ל-40% מצירי המועצה התנגדו או נמנעו מלתמוך בתיקונים אלה מהווה, לדעתי, אור צהוב מהבהב לגבי הקורה בתוכנו פנימה. בשיחה עם יואל, התברר כי הוא הציע גם תיקון בתת סעיף "חזיון הזהות הקיבוצית": להוסיף את המילים "... כקהילה של יהדות חופשית וציונית". יד נעלמה לא אפשרה לתיקון זה להופיע בקלפי. "חזיון זהות קיבוצית" נשאר גם הוא הצהרה ריקה מתוכן. עקב מלחמת התרבות המתחוללת במדינה כתהליך מכונן, התחמקות מעמדה ופעולה בסוגייה חושפת את ערוותנו הרעיונית ביתר שאת. **ד"ר מיכאל לבני, לונטן**

לידה טבעית

העננים התהלקו במבנה מאים לקראת הטלת מימיהם. בו זמנית התפתחו צירי לידה אצל אמא אדמה ההריונית שהמתינה בחרדה לרדת המים ולפתיחה של שתי אצבעות בארבות השמים. לפתע בצבץ ראשו של החרף משלהי הסתו שהמתין בערף, והיורה בול בא פעתו ובעקבותיו נח והמבול. **יעקב פרידמן, מעין צבי**

האשכוליות של אמציה

מירב ראון

"אשכוליות אדומות מהשורות שנשארו עם יין לבן", זו הגלידה החדשה שתשיק גלידריית אייסלון החיפאית לכבודו ולזכרו של אמציה מוסקוביץ, חבר קיבוץ עין כרמל שנולד ב-1940 ונפטר ב-2020 ועד יום מותו עבד וניהל את הפרדס. אמציה לא נישא מעולם ולא היו לו ילדים ומי שעשה את החיבור עם הגלידריה הוא מתן גורן, בן הקיבוץ שמתגורר בחיפה, ולקוח של המקום. "ראיתי שיש להם טעמים שונים, חלקם אלו בקשות של לקוחות שמביאים פירות מהגינה או מהמטע. חלקת הפרדס בעין כרמל כבר מזמן נעקרה אבל השאירו שתי שורות של אשכוליות אדומות לזכר הפרדס שהיה ולכבודו של אמציה. סיפרתי לבעלי המקום על האיש שהיה ועל האשכוליות האדומות והוא אמר -קדימה. קטפתי 20-15 קילו אשכוליות אדומות מהם יעשו את הגלידה".

The Jerusalem Symphony Orchestra
 התזמורת הסימפונית ירושלים

סטיבן סלואן מנהל מוסיקלי

הסימפונית ירושלים

הסדרה הקיבוצית

קונצרט מס' 3

החצוצרות

ערן ראמי, מנצח וסולן (חצוצרה)
 גיא שריג, סולן (חצוצרה)
 חגי רוזנברג, סולן (חצוצרה)

טלמן - קונצ'רטו לשלוש חצוצרות
 הולסט - סוויטת סנט פול
 הומל - קונצ'רטו לחצוצרה
 שוברט - סימפוניה מס' 3

עין השופט

שני

7.2

בית גבריאל

רביעי

2.2

דורות

שלישי

1.2

גבעת ברנר

שלישי

31.1

נתניה

רביעי

26.1

שעת תחילת הקונצרטים: 20:00

הזכות לשינויים שמורה

WWW.JSO.CO.IL | 1-700-70-4000

לרכישת כרטיסים

לראשונה בישראל: מערכות סולאריות צפות על מצופים תוצרת חברת פלציב של עין הנצי"ב

המערכות הותקנו בבריכות הדגים של קיבוץ עין הנצי"ב, במסגרת פרויקט שהושקעו בו כ-23 מיליון ש"ח

יעקב לזר

מערכות סולאריות על מצופים תוצרת כחול לבן הותקנו לראשונה בישראל בבריכות הדגים של קיבוץ עין הנצי"ב. מדובר בשמונה מערכות סולאריות צפות על גבי מצופים חדשים שפיתחה חברת פלציב שבבעלות עין הנצי"ב. עד כה יובאו מצופים מסוג זה מסיין. הפרויקט שהושלם לאחרונה בהשקעה של כ-23 מיליון ש"ח, כולל 15 מערכות שהוצבו על גגות מבני המשק, ברפתות ובלולים. ארבע מערכות הוצבו על דפנות מאגרים ובריכות דגים ושמונה מערכות צפות. מדובר במערכות בהספק כולל של כ-6,500 קילוואט לייצור חשמל ומכירה לרשת החשמל, בהכנסה שנתיית המוערכת בכ-4.5 מיליון ש"ח. המצופים פותחו בשיתוף פעולה בין פלציב וחברת "שיח נמוך". הפיתוח, שנקרא "סייח שחור", בנוי לשאת בהצפה ארבעה פאנלים סולאריים בגדלים משתנים לפי בחירה ומאפשר המשך גידול אינטנסיבי של דגה, לצד הפקת חשמל לאורך כל שעות האור, כשהבריכה מלאה או ריקה וללא נזק לבריכה, למצופים ולמערכת העיגון. הפרויקט מלווה בייצוא וליווי מקצועי

תמונה: מערכות סולריות על מצופים בבריכות הדגים התמונה באדיבות פלציב

של חברת גולן סולאר. אייל בהרב, מבעלי גולן סולאר: "אנו מודים לעין הנצי"ב על הזכות ללוות את תחום האנרגיה המתחדשת בקיבוץ. מערכות צפות על המים הן תחום חדש יחסית בישראל ואנו שמחים שפלציב, חברה ישראלית, שותפה לתרומה לפיתוח התחום במוצרים כחול לבן". הפרויקט בעין הנצי"ב כלל גם שדרוג תשתיות חשמל בקיבוץ ובבריכות, התקנת שנאי חשמל חדשים, הקמת חדרי חשמל וסלילת תשתית חדשה. גגות רבים שהיו מקורים בפלסטיק הוחלפו בגגות איסורית,

גגות בטיחותיים ועמידים יותר. ידידיה צור, יו"ר עין הנצי"ב: "לצורך התקנת המערכות בבריכות הדגים זכינו להשתמש במצופים שיוצרו במפעל פלציב, תוצרת כחול לבן, במקום במצופים תוצרת סין שבהם השתמשו עד היום. בנוסף ליתרון של תוצרת כחול-לבן, זו גם האפשרות המתאימה יותר להמשך גידול דגים בצורה אינטנסיבית ויש במצופים אלה גם היתרון שאין צורך בתובלה ימית שהיא פחות זמינה ויותר יקרה. אני רוצה להודות לגולן סולאר על הליווי בהתקנת פרויקט זה בבריכות שלנו".

בדרך למצוא פתרונות למשבר הדיור במרחב הכפרי?

חברת הכנסת נירה שפק ("יש עתיד") יזמה בשבוע שעבר דיון בוועדת הכספים העוסק בפתרונות משבר הדיור במרחב הכפרי ובמדיניות ההתיישבות הכוללת של הממשלה

מירב ראובן

שפק, חברת קיבוץ כפר עזה, הצהירה בתחילת דבריה שזהו דיון ראשון בנושא לאחר שניסתה למצוא ולהבין מהי מדיניות הממשלה לגבי ההתיישבות במגזרים השונים, מהי התפיסה הכוללת ומה התפיסה לגבי ההתיישבות במרחב הכפרי. חברת הכנסת טוענת כי לא מצאה תוכנית ממשלתית מוסדרת ועל כן ניתן לדרג הפקידות החופש לקבל החלטות, גם כאלה שלא תמיד נמצאות בתחום סמכותו. הוואקום של חוסר מדיניות ברור יוצר כר לחיכוכים, לחוסר בהירות ולתסכול. שפק מעלה לדיון את חשיבות ההתיישבות הכפרית ונוגעת בנקודות שונות: השיח על האקלים, התפיסה הביטחונית לאור מבצע "שומר חומות", הצורך לחזק את הישובים ולשמור על רצף טריטוריאלי, שמירת צירי תנועה פתוחים במצב של לחימה, נושא המשלוח וגם המשבר בפתרונות דיור. "האם המרחב הכפרי נתפס

כפתרון ולא כבעיה?" שואלת שפק ומציעה את המרחב הכפרי כפתרון כלכלי וחברתי למצוקת הדיור שהחריפה בשנים האחרונות. שפק קוראת לבחון את המדיניות של משרדים שונים ובראשן את המערכת התכנונית ומערכת המקרקעין.

ח"כ נירה שפק: המרחב הכפרי כפתרון למצוקת הדיור צילום: מתוך אתר כנס מדיה

האם המדינה בדרך למצוא פתרונות לאותם קיבוצים הרוצים להתרחב, לגדול ולכנות? כנראה שהדרך לשם עוד ארוכה.

יו"ר חדש לאיגוד התעשייה הקיבוצית

אושר מינויו של עדו רודוי (59), חבר קיבוץ רמת יוחנן, לתפקיד יו"ר איגוד התעשייה הקיבוצית. רודוי ייכנס לתפקידו בחודש הבא

נחמן גלבע

בתחילת החודש הבא ייכנס עדו רודוי (59) לתפקיד יו"ר איגוד התעשייה הקיבוצית. רודוי, חבר קיבוץ רמת יוחנן, נשוי ואב לארבעה, שימש במשך שמונה שנים כמנכ"ל פלרם תעשיות, חברה ציבורית בינלאומית שהמטה שלה נמצא ברמת יוחנן. לפני כן, שימש בתפקיד מנהל אזור גאוגרפי בפלרם תעשיות שכלל את המפעלים בישראל ואת השווקים שאינם נמצאים באירופה ובארה"ב, ובהם הודו, סין, אוסטרליה, רוסיה, אמריקה הדרומית ועוד. בעבר כיהן כיו"ר הדירקטוריון של פלרם תעשיות, וכמנהל כלכלי של קיבוץ רמת יוחנן במשך כשבע שנים. רודוי יחליף את יונתן בשיא (73), חבר קיבוץ מעלה גלבע, אשר שימש בעבר במספר תפקידים בהם: מנכ"ל משרד

עדו רודוי, יו"ר איגוד התעשייה הקיבוצית צילום: דודי מוסקוביץ

החקלאות, יו"ר מנהלת סל"ע, מנכ"ל משקי עמק בית שאן ועוד. בחירת יו"ר איגוד התעשייה הקיבוצית וכן בחירת המנכ"ל, נעשים על ידי דירקטוריון האיגוד. הבעלות על איגוד התעשייה הקיבוצית נמצאת בחלקים שווים בידי התנועות הקיבוציות והתאחדות התעשיינים: ארבעה מתוך שמונת חברי הדירקטוריון הם נציגי התאחדות התעשיינים, שלושה מהם נציגי התנועה הקיבוצית וחבר נוסף הוא נציג תנועת הקיבוץ הדתי. מינויו של רודוי אושר על ידי הדירקטוריון. תהליך הבחירות לתפקיד היו"ר לא כלל מכרז או ועדת איתור, ואיתור המועמד נעשה על ידי היו"ר היוצא, יונתן בשיא. "ניהלתי משא ומתן עם שניים-שלושה אנשים שנראו לי ראויים לתפקיד", מציין בשיא, "ועדו הביע את הסכמתו לכהן בתפקיד היו"ר. לפני שהבאתי את מועמדו

לאישור הדירקטוריון שאלתי את נשיא התאחדות התעשיינים, ד"ר רון תומר, ואת מזכ"ל התנועה הקיבוצית, ניר מאיר, אם המועמדות שלו מקובלת עליהם, ושניהם אישרו כיוון שיש לו רקע מתאים. הבאתי את העניין לישיבת הדירקטוריון ושם אושר המינוי".

לא נדרש לתפקיד הזה מכרז או ועדת איתור? "לא. איגוד התעשייה הקיבוצית איננו גוף מרכזי מאוד. מדובר בתפקיד שדורש יום בשבוע ולא משרה מלאה". מה חלוקת התפקידים ביו"ר למנכ"ל? "כמו בכל גוף. המנכ"ל עוסק בניהול הפעילות השוטפת של הארגון, והיו"ר מתווה מדיניות ועוסק בקשר עם גורמי חוץ". איגוד התעשייה הקיבוצית, בניהולו של גיל לין, חבר קיבוץ משמר העמק שנבחר לתפקיד המנכ"ל לפני כחצי שנה, מייצג, מסייע ומקדם את התעשייה הקיבוצית המהווה את התשתית הכלכלית העיקרית של הקיבוצים. האיגוד, אשר הוקם בשנת 1962, הינו ארגון גג המייצג למעלה מ-250 מפעלי תעשייה בקיבוצים, מושבים שיתופיים ומפעלים אזוריים,

הפרושים על פני כל הארץ, מרביתם באזורי הפריפריה. התעשייה הקיבוצית ממוקדת בעיקר בענפי התעשייה המסורתית, ומכירותיה מסתכמות בכ-50 מיליארד ש"ח בשנה. במסגרת תפקידו מעניק איגוד התעשייה הקיבוצית מענה פרטני למפעלים החברים בו, וגם עוסק במנהיגות ובפיתוח הון אנושי, סחר בינלאומי וכן ביוזמה וחדשנות. עדו רודוי, היו"ר הנכנס של איגוד התעשייה הקיבוצית: "אני מודה ליונתן בשיא על הובלת האיגוד וקידומו בשנים האחרונות, אני נרגש לגשת לעשייה ולהוביל את האיגוד בשנים הקרובות". יונתן בשיא, יו"ר איגוד התעשייה היוצא: "אני מאחל לעדו המון בהצלחה, אני בטוח שהוא ירחיב את הנעלים שלי. אני מודה לצוות הנפלא של האיגוד על שנים של עשייה ודחיפה קדימה".

פשוט, מהיר ונוח!

לקוחות כללית,
שירות הזמנת תרופות עד הבית
 לרשותכם באתר כללית או באפליקציה

המשלוח - עד אליכם הביתה

- השירות ניתן ללקוחות מעל גיל 18, בעלי הרשאת חיוב
- השירות כרוך בתשלום של 27 ₪.
- לקוחות מעל גיל 75 פטורים מתשלום

הטורבינות: יזרעאל לעזרת גבע

בקיבוץ יזרעאל מחפשים דרכים משפטיות וכספיות לסייע לגבע להתמודד מול תביעת הענק בנושא הטורבינות. גבע: המגעים טרם הבשילו לכלל מעשים

הדמיה להמחשה בלבד מתוך אתר כנס מדיה

טורבינות רוח בקיבוצים. דאגה מפני העתיד

עזרא דלומי

חבר מרכזי בקיבוץ יזרעאל, מהקיבוצים העשירים בתנועה, מסר כי הנהלת הקיבוץ נמצאת במגעים עם הנהלת קבוצת גבע, במטרה לחפש דרכים לסייע לגבע העומדת מול תביעה של 52 מיליון ₪ מצד חברת "בלו סקיי אנרג'י", לאחר שחברי הקיבוץ לא אשרו הסכם להקמת חוות טורבינות בשטחו, עליו חתמה ההנהלה ללא ידיעתם. בינתיים המגעים מתנהלים באיטיות, גם ובעיקר בצל הקורונה. "לקיבוצניקים שביננו קשה להתערב בתוך קיבוץ אחר", אומר הגורם מיזרעאל, "גם המתנגדים לטורבינות בגבע לא כל כך ששים שניכנס לשם, כדי ללמד אותם איך עושים מאבק".

מצד שני, הם לא רוצים שיהיה להם חור של 52 מיליון ש"ח בכיס. "הפחד שלהם הוא באמת מאיפה יוכלו לשלם 52 מיליון. גם אם לא יגיעו ל-52 מיליון, יש פחד ממה שצפוי בעתיד. לפי הבנתנו, אין קיים ממשי נגד גבע, אבל עדיין זה מטריה. גבע קיבלו הצעת מחיר להגנה משפטית שהיא מאוד יקרה. הבענו נכונות לממן חוות דעת של עו"ד אחר,

כדי לבדוק עלויות ולבחון גם את הסיכוי לזכות בתביעה. את זה אנחנו נממן. גבע לא הסכימה לתת לעו"ד שיזרעאל שכרה לטפל במסמכים, עד שיחתום על הסכם סודיות מול יזרעאל. אישרנו לו שיחתום גם בלי שנראה את המסמכים". ובאופן מעשי מה קורה? "נפגשנו עם ההנהלה שלהם, במטרה לשתף פעולה. הם שאלו אם נהיה מוכנים לקחת חלק מן

הפיצויים שיושגו עליהם. אמרנו: אנחנו צריכים לחזור לקיבוץ עם זה, כדי לשאול את החברים. גם בעל התפקיד הככיר ביותר לא ייקח על עצמו דבר כזה בלי להביא זאת לאישור הקיבוץ. בינתיים הקורונה תקעה הכל. ביזרעאל יש הרבה מאומתים. השאלה כמה אנחנו מוכנים לערוך לגבע תגיע למזכירות ולאספה. צריך לקחת בחשבון

שהטורבינות קרובות מאוד גם אלינו וגם לנו הן מפריעות. יזרעאל מוכנה לעזור, אבל אנחנו מצפים שגם אחרים יתגייסו, איננו יכולים להיות הארנק היחיד שמממן את המאבק בטורבינות. אנחנו רוצים שותפים. יש ביזרעאל מודעות רבה למאבק סביבה. בשנה שעברה הקיבוץ הקציב לזה 200 אלף ש"ח, אבל ברור שכאן יש משהו

גדול בהרבה". תגובתו של אייל לב, מרכז המשק (חיצוני) בגבע: "יזרעאל אכן פנו אלינו, אבל עד כה זה לא הבשיל לכלל צעדים מעשיים". איך האווירה בגבע? "שמיעת הטיעונים בבית המשפט נקבעה לחודש מרץ. האקלים בקיבוץ בעייתי. יש ויכוחים, הדעות חלוקות, זה לא מוסיף לקיבוץ".

מאבק מפלגת העבודה ברפורמה בחקלאות החל להניב פרי

לאחר חודשים של מאבק בתוך הקואליציה, חלה בשבוע שעבר התקדמות משמעותית בנושא הרפורמה בחקלאות. במפלגת העבודה משוכנעים כי בעקבות הלחץ שהפעילו הרפורמה בחקלאות תקודם בהסכמות בלבד

נחמן גלבע

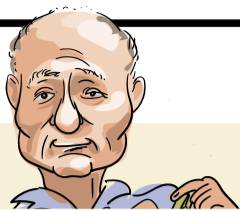
במפלגת העבודה משוכנעים כי בעקבות הלחץ שהופעל על ידם, הרפורמה בחקלאות תקודם בהסכמות. מהעבודה נמסר כי אחרי מאבק של חודשים ארוכים שהובילה יו"ר מפלגת העבודה, ח"כ מרב מיכאלי, יחד עם רם שפע ויתר חברי סיעת העבודה בכנסת במטרה לבלום את הרפורמה החד צדדית בחקלאות, המאבק החל להניב פרי. את ההוכחה

לכך הם מוצאים בדברים שאמר שר החקלאות עודד פורר בראיון לענת דוידוב בראיון ל-103: "אני רוצה הסכמות עם החקלאים, נביא פיצויים גדולים יותר, לא יהיה משבר הקואליציוני". כזכור, לפני העברת התקציב סוכם שיבצעו שינויים ברפורמה, והיא תצא לפועל רק בהדברות עם החקלאים, אלא שבסוף חודש דצמבר פרסמו שר החקלאות פורר ושר האוצר ליכרמן את טיוטות התקנות

שמהוות בעצם אותה הרפורמה, באופן חד צדדי. ההודעה הפתאומית שלהם לפני כ-20 יום, הביאה לפיצוץ שנמשך מאז. בשיא המשבר נוצר נתק בין נציגי החקלאים לשר החקלאות, שהתעקש להביא את שינויי המכסים ופתיחת היבוא כמה שיותר מהר. בשלב מסוים, כשנראה היה שאין סיכוי לניסיונות הגישור, החתים חבר הכנסת רם שפע ממפלגת העבודה מכתב של עשרה חברי קואליציה בו הם איימו להחרים הצבעות במליאה

אם הרפורמה תגיע באמת באופן חד צדדי. לדברי בכיר במפלגת העבודה, בשבוע שעבר אותו איום גרם לדברים להתחיל לזוז. "ליכרמן ופורר הבינו שיציבות הממשלה חשובה יותר מקצב היישום של הרפורמה, ואנחנו יכולים לספר שבשיחה סגורה שהתקיימה לפני ימים ספורים, פורר הודיע לנציגי החקלאים שהוא נסוג מרעיון החתימה החד צדדית על התקנות שמרכיבות את הרפורמה.

מאז הצוותים המקצועיים כבר התחילו לעבוד על מתווה שיאפשר תמיכה מסודרת לכל ענף חקלאות שעלול להיפגע מהרפורמה, עם התאמות ושינויים מענף לענף ומגידול לגידול. זה יקרה במקביל לפתיחת השוק לייבוא כפי שפורר רוצה, ובתקווה גם להורדת מחירים. אם לא נראה פיצוץ מפתיע נוסף, נראה שאנחנו בכיוון חיובי שיאפשר שמירה על החקלאות הישראלית הכה חשובה".

הפנסיה הקיבוצית והקורונה

פנסיית המינימום הקיבוצית צומחת לאטה, בהתאם לגידול השנתי בשכר הממוצע במשק. ב-2021 הקורונה שיבשה גם את התחום הזה. ועוד: ח"כ עמיחי שיקלי לא יהיה חבר מזכירות התק"צ

מקום ריאלי ברשימה). האופציה השנייה, הצטרפות של שיקלי לליכוד, תלויה בין היתר בשאלה מי יעמוד בראשו. הוא לא בטוח שהוא רוצה להיות חבר במפלגה שמנהיגה הוא ניר ברקת, או ישראל כץ או יולי אדלשטיין. מצד שני הוא לא פוסל את האפשרות להעמיד את עצמו לתפקיד יו"ר הליכוד אחרי נתניהו, כי הוא ראה במו עיניו סקרים שבהם הוא יצא חזק יותר מאלו שטוענים היום, לכתר הזה. קיימת עדיין אפשרות, שבימינה יכריזו עליו כמוודר ואז תישאר לו רק האופציה להקים מפלגה, כי מורדים אינם יכולים להצטרף למפלגה קיימת. השיחה של שלזינגר עם שיקלי נערכה לפני שנודע על המגעים המתקדמים לעסקת טיעון המתקמת בין הפרקליטות ובנימין נתניהו, שאולי תחתם בקרוב. עסקת טיעון שכזו והאופציות שהיא פותחת בתחום הפוליטי, יחייבו את שיקלי לקבל החלטה מהר מכפי ששיעה. 8-7 מנדטים? ראשות הליכוד? ריצה בראש מפלגה חדשה, תחזיר אותו לממדיו האמיתיים.

(הערבי הכי ציוני במדינה, שגם ישמח להיות ח"כ. ביקש משיקלי פנסיית הבסיס שאותה מחויבים הקיבוצים לתת לפנסיונרים, צמודה לשכר הממוצע במשק. בחוק ההסדרים האחרון נקבע, שהשכר הממוצע ב-2021 יישאר זה שהיה ב-2020. בפועל הוא היה גבוה הרבה יותר. התנועה ממליצה לקיבוצים להעלות את הפנסיה ב-100 שקל

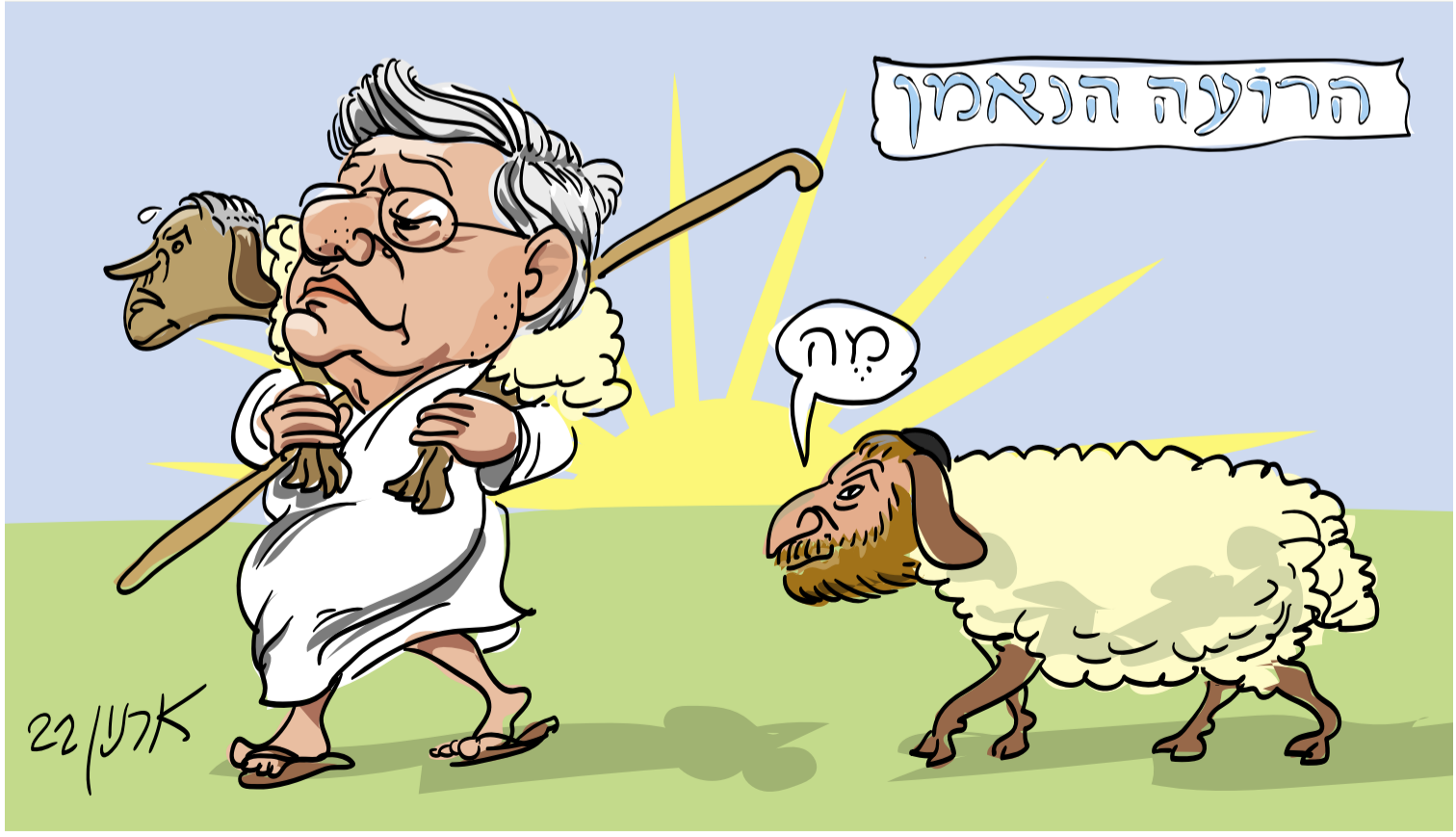
עתידי, ויעל רון בן משה מכחול לבן. עמיחי שיקלי לא השיב. לגבי ח"כ אלון שוסטר נמסר, שהוא מנוע מלהיות חבר מזכירות התנועה משום היותו סגן שר. ההצבעה על צירוף חברי הכנסת למזכירות הייתה שמית, על כל אחד מהם בנפרד. הנחת העבודה הייתה, כנראה, שאם גם ח"כ שיקלי היה משיב בחיוב לפנייה בעניין חברות במזכירות, הוא לא היה צולח את הצבעת נציגי הקיבוצים. שיקלי ממשיך להתחבט לגבי המשך דרכו הפוליטית: להקים מפלגה חדשה שהוא יעמוד בראשה, או להצטרף לליכוד? השבוע שוחח אתו יהודה שלזינגר הכתום ("ישראל היום", ערוץ 14), ושמע ממנו שהוא מחשב מסלול מחדש. שיקלי מעריך שאם יקים מפלגה, יש לה פוטנציאל לזכות ב-13 מנדטים, אבל הוא, בצניעותו, יסתפק גם ב-7-8 מנדטים. על האפשרות להצטרף לרשימתו אם תוקם, הוא כבר גישש אצל ד"ר שרון אלרעי פרייס, (לא השיבה), אצל עמרי כספי (אמר שהוא עסוק בספורט ובעסקים ופוליטיקה זה לא הכיוון שלו), ואצל יוסף חראד

על פי הנוהל עד כה, חברי הכנסת הקיבוצניים היו רשאים להשתתף באופן פעיל בישיבות מזכירות התנועה כמשקפיים. לאחר הבחירות האחרונות, כאשר עמיחי שיקלי, חבר קיבוץ חנתון נבחר כח"כ במפלגת ימינה, נוצרה בעיה - שיקלי סבור ששתי מפלגות שכמעט מחצית מחברי הקיבוצים מצביעים עבורו, העבודה ומרצ, הן פטולות חיתון, (ממשלה עם מנסור עבאס עדיפה על ממשלה עם מרצ, טען שיקלי), לכן הוא הצביע נגד הממשלה הנוכחית ועזב את מפלגתו. האם נכון שאדם שכזה יהיה שותף להנהגת התנועה? התעוררה דרישה מהתנועה, לשנות את ההחלטה לגבי מעמד האוטומטי של חברי הכנסת במזכירות. לאחר המועצה האחרונה, המתנגדים לנוכחותו של שיקלי במזכירות התנועה יכולים להירגע. הוא לא. ראשית הוחלט להרחיב את הרכב המזכירות ולצרף אליה כחברים מן המניין את הח"כים שיהיו מעוניינים בכך. לאחר מכן נשלחה פנייה בעניין זה לח"כים הקיבוציים, ושלשה מהם השיבו בחיוב וצורפו למזכירות: רם שפע מהעבודה, נירה שפק מיש

תוספת של 100 שקל
מועצת התנועה הקיבוצית שנערכה ב-6 בינואר, המליצה לקיבוצים להעלות ב-2022 את פנסיית הבסיס לפנסיונרים ב-100 שקל לחודש. פנסיית הבסיס הקיבוצית, כפי שבוודאי ידוע לחלק גדול מקוראי העיתון הזה, נקבעה בתקנות רשם האגודות השיתופיות להיות 40 אחוז מהשכר הממוצע במשק. מה היה השכר הממוצע במשק ב-2021 שאליו צריך להצמיד את הפנסיה הקיבוצית? אז זהו, שבגלל השיבושים במשק שנוצרו בגלל הקורונה, מאות אלפי עובדים בעלי שכר נמוך שלא עבדו או עבדו חלקית בשנה האחרונה, נקבע בחוק ההסדרים האחרון בהוראת שעה, שהשכר הממוצע ב-2021, יהיה זה שהיה ב-2020. ועכשיו מספריים: השכר הממוצע במשק ב-2020, זה שנקבע גם ל-2021, הוא 10,441 שקל. פנסיית הבסיס לפיכך, 40 אחוז מהסכום הזה, היא 4,176 שקל לחודש. המלצת התנועה היא להוסיף לסכום הזה 100 שקל, כלומר 4,276 שקל. נתון להחלטה של כל קיבוץ וקיבוץ. בפועל, השכר הממוצע במשק ב-2021 היה הרבה יותר גבוה. על פי נתוני הלמ"ס, השכר הממוצע במשק בספטמבר 2021, היה 11,667 שקל. 40 אחוז מהסכום הזה הם 4,667 שקל, כמעט 500 שקל יותר מפנסיית הבסיס הקיבוצית המשולמת היום. תוספת של 500 שקל לחודש לפנסיה, זו כנראה משימה בלתי אפשרית לחלק גדול מהקיבוצים. תוספת של 100 שקל, כמו שהתנועה ממליצה, זה אולי מעט מדי? אגב מועצה. להחלטות שהתקבלו צורפו שתי תוספות אותן הציע יואל מרשק לתכנית העבודה של התנועה (יחד עם מיכאל לבני ואמציה רייז). תוספת אחת דיברה על "התנהלות דמוקרטית" בערכי התנועה, ושנייה בנוגע לתנועות הנועה, לא רק "הגשמה" כפי שנקבע בנוסח המקורי, אלא "עליה והגשמה" כפי שהציע יואל. מי אמר שבתנועה לא מקשיבים גם לקולות אחרים?

עמיחי שיקלי מכוון גבוה
מבלי לציין את שמו, אישרה מועצת התנועה האחרונה גם החלטה הנוגעת לחבר הכנסת עמיחי שיקלי.

מעבר לקווים / ארנון אבני

ארנון 22

עצות טובות לחיים טובים

הדי בן עמר הוא גם חרא של אבא וגם חרא של סבא, ועל כך גאוותו

מתישהו בשנות ה-90 התגלגל לידי ספר קטן. הספר נקרא "עצות טובות לחיים טובים", והוא נכתב על ידי אב אמריקאי כלשהו שבנו התקבל לאוניברסיטה בעיר רחוקה. הבן עמד לעזוב את הבית ולעבור לאותה עיר והאב החליט לצייד אותו בצרור עצות לחיים.

המחשבה על היותי חרא-של-אבא הטרידה אותי מאוד, מכיוון שמן המוסכמות והמקובלות בחברה הוא, שכל אב ואם צריכים להיות מופת של אמהות ואבהות טובה, ואפילו תחרות סמויה מן העין קיימת בעיניי, כשכל הורה שואף להיות אבא מגניב

כמו העצה הבאה, למשל - "דאג שתהיה לך מערכת סטריאו טובה", עצה שמלווה את המין האנושי מקדמת-דנא, ושהיא מטבעה שימושית לכל אחד, בין שהוא מתגורר בערבות מונגוליה ובין שהוא חי בסוואנה באפריקה. הספר גרם לי להרגיש שאני חרא של אבא. הייתי באותם ימים אב לחמישה ילדים - היום אני עדיין אביהם, אבל הם כבר אינם ילדים כלל ועיקר. למעשה,

חלקם אפילו נעשו הורים וילדו ילדים משל עצמם, ומכיוון שאני מקפיד להיות עקבי בהתנהלותי, מחרא של אבא נעשיתי לחרא של סבא. כי עקביות היא דבר חשוב בחיים. אמא שלי תמיד אמרה.

•••
או גידלתי חמישה ילדים, כאמור - שלושה מתוך חמשת הילדים הללו עשיתי מתוך מניעים אגואיסטיים לחלוטין, כמו שעושים כולם. עם זאת, אציין כאן שגם לחניה אשתי היה חלק כלשהו בעניין.

השניים האחרים מבין החמישה הגיעו עם חניה מן המוכן, מנישואיה הקודמים. הם היו צעירים מאוד ואני רואה בהם ילדיי לכל דבר, שזה אומר שגם להם הייתי חרא של אבא. ככל שקראתי והעמקתי בספרון ההוא עם העצות הטובות לחיים הטובים, הרגשתי כמו אלס בארץ הפלאות - אחזתי בידי בספר שכמו נכתב עליו "קרא אותי", וככל שקראתי הלכתי ונעשיתי קטן.

"למה זה ואיך זה שאני לא מצייד את ילדיי בעצות טובות לחיים טובים?!!!" חשבתי אז. המחשבה על היותי חרא-של-אבא הטרידה אותי מאוד, מכיוון שמן המוסכמות והמקובלות בחברה הוא, שכל אב ואם צריכים להיות מופת של אמהות ואבהות טובה, ואפילו תחרות סמויה מן העין קיימת בעיניי, כשכל הורה שואף להיות אבא מגניב ואפילו, שומו שמיים, חבר של ילדיו, על כן גמלה אז בלבי ההחלטה להיעשות לאב ראוי, ולכתוב גם אני ספר שיכין את ילדיי לחיים - ספר שייתן בידיהם עצות טובות, שתיגזרנה כולן מניסיון חי, עצות שתעזורנה לילדיי בנפתולי החיים הממחים להם בעתיד.

ספר שיעזור להם בצמתים של החלטה! התיישבתי על כן באותם ימים

עצות מניסיון חיים של מישהו אחר

הצטבר אצלי ניסיון חיים נוסף שאותו החלטתי להעלות בספר המשך שייקרא "עצות טובות לחיים טובים - חלק ב'", ועיקרו עצה אחת לחיים: כשאתם יוצאים מהבית, תמיד תלבשו את התחתונים הכי טובים שיש לכם!

אל מול מסך המחשב ובמשך חודשיים עמלתי וטרחתי לקבץ את כל מה שלמדתי במהלך 45 שנות חיי דאז על החיים ועל פשרם, העליתי את כל מה שניסיון חיי לימד אותי שנכון ולא נכון לגבי החיים עצמם

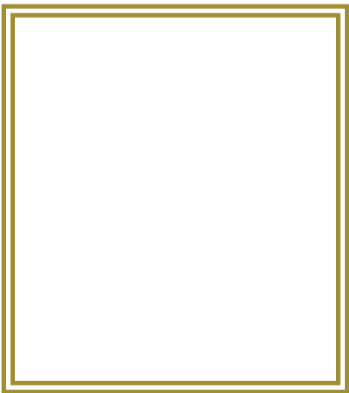
ולגבי כל הנובע ונגזר מהם, וכעבור חודשיים של עמל מאמץ ומייגע זה מצאתי עצמי מול 60 דפים ריקים וחלקים. אף מילה לא הייתה כתובה בהם. הסתכלתי בגאווה בתוצרי עבודתי העמלנית והמייגעת, עברתי על הדפים החלקים והריקים הלךך ושוב וחשתי גאווה רבה, כי על כן הצלחתי לסכם בדפים הללו כל מה שלמדתי על החיים שאנו בני האדם חיים, כמו גם את כל מה שאני יכול לומר עליהם ועל כל הנגזר מהם.

שמחתי על שיש בהם מה שיעזור ולו במשהו לאחרים הנזקקים לעצה טובה. "מאברוק!!!", חשבתי לעצמי בהרגשת סיפוק עצומה. "הכל כאן! בדפים האלה!". אני מניח שיש מביניכם שישאלו "למה דווקא 60 דפים? הרי אם הם חלקים וללא אף מילה כתובה - למה לא 50 או 70? או אולי אפילו 80!", ושאר מיני שאלות שטותיות כגון אלו, ואין בכך אלא ללמד על הבורות של מי ששואל שאלה כזו. 60 דפים ריקים הכילו בדיוק את מה שהיה לי לומר על חיי בני האדם! וזהו!

הוצאתי כבר שני ספרים במהלך חיי, ואני יודע שכדי לקבל תשובה והתייחסות משתי הוצאות ספרים או לפחות מאחת, כדאי ורצוי לשלוח כתב יד מראש לעשר הוצאות ספרים כאלה.

אז כך עשיתי. וחיכיתי. ואני עדיין מחכה. נראה לי שבהוצאות הספרים הללו עדיין לומדים את המסקנות מהספר שלי, כבר למעלה מ-20 שנה שהם לומדים את זה, ועד שלא יבינו

אותן לעומק לא אקבל תשובה. אבל למדתי במהלך השנים הללו, שנות ההמתנה לתשובה, שלכל דבר מוצלח מקובל לכתוב המשך, SEQUEL קוראים לזה בקולנוע, סרט המשך, ועל כן לאחרונה התיישבתי לכתוב חלק ב' לספר ההוא, שיוכל לשמש גם את נכדיי בבוא העת. שהרי מאז הספר הראשון עברו למעלה מ-20 שנה, כאמור, שבהן עברתי התקף לב ואושפזתי בטיפול נמרץ, וגם הושטל בחזי קוצב - כל אלו אירועים המרעננים את נקודת המבט שלך על החיים, ועל כן הצטבר אצלי ניסיון חיים נוסף, ניסיון חיים שנובע מעמידה על סף המוות והסתכלות למוות בלבן שבעיניי, ניסיון חיים שאותו החלטתי להעלות בחלק ב' לספר ההוא, ספר המשך שייקרא, מטבע הדברים: "עצות טובות לחיים טובים - חלק ב'", ועיקרו עצה אחת לחיים, וזו היא: כשאתם יוצאים מהבית, תמיד תלבשו את התחתונים הכי טובים שיש לכם! ועל כך יסופר בשבוע הבא, בחלק השני של הטור הזה. כדי לתת לכם טעימה מהעצות שרשמתי לילדיי, בקטע הבא מופיע כל מה שיש לי לומר על הורות ובעיקר על אבהות - מקווה שזה יעזור לכם במשהו:

עצה מספר 3, מתוך "עצות טובות לחיים טובים ב" talula.hba@gmail.com

לא עמדו על המשמר

המוסד החינוכי (לשעבר של "השומר הצעיר") "בקעת כנרות" שנוסד על ידי הקיבוצים בית זרע ושער הגולן, הפך לתיכון של העמותות "רוח הגולן" ו"רגבים", בעלות האוריינטציה הדתית-ימנית. המהלך, שאושר בידי העמותה והמועצה, נבחן מחדש בלחץ חברי שני הקיבוצים

אבנר רו

המוסד החינוכי "בקעת כנרות" נוסד ב-1950 על ידי הקיבוצים בית זרע ושער הגולן כמוסד חינוכי של "השומר הצעיר". בשנת 2004 נסגר המוסד ותלמידיו עברו ללמוד בתיכון "בית ירח". המקום מנוהל בידי עמותת "בקעת כנרות" השייכת לשני הקיבוצים, שהשכירה את השטח בחכירת משנה. ייעוד המקום לשמש מוסד חינוכי ללא כוונת רווח, נותר בעינו. הוצאות תחזוקת המקום נפלו על כתפי הקיבוצים השותפים ובשנת 2018 חתמה העמותה הסכם עם הסוכנות היהודית במטרה "להפוך את שטח המוסד לשלוחה של הסוכנות היהודית במרחב סובב כנרת למען מימוש מטרת חינוכית". הסוכנות צירפה להסכם ארגון נוצרי

אוונגליסטי וכעבור זמן לא רב סיימה עימו את ההתקשרות והמליצה על התקשרות עם עמותת "רוח הגולן" שבראשה עומד הרב יגאל אריאל, שמפעילה מספר בתי ספר ברחבי הארץ, חלקם הגדול במסגרת עמותת הנקראת "רגבים". בעידוד המועצה האזורית עמק הירדן ביקשה "רוח הגולן" להתמקם במבנים הנושאים ולהפכם למסגרת תיכונית. לכאורה מדובר בגוף דתי בעל אוריינטציה ימנית, עניין טעון כשמדובר בקיבוצי השומר הצעיר, ולמרות זאת לא נערך דיון פומבי בנושא. עמותת "בקעת כנרות" בגיבוי המועצה האזורית, נתנה אור ירוק למהלך: השנה מתחנכות במקום שתי כיתות ט' והכוונה לאכלס כיתות נוספות. מנהלת עמותת "בקעת כנרות" מירב אידלסון מביט זרע, שסיימה את תפקידה (יש אומרים התפטרה) סרבה להשיב לכל שאלותינו בעניין.

השומר נרדם בשמירה?
תרעומת קשה התעוררה בקרב חברי בית זרע כשנודע על הכוונה להכניס למוסד גוף בעל השקפת עולם דתית-ימנית, ובעיקר שנושא כה קרדינלי לא הובא לדיון ציבורי. בלחץ החברים עלה הנושא בשיחת קיבוץ, רוב גדול של החברים (82 אחוז) מתנגד למהלך. בשער הגולן לקחו צעד אחרון בעקבות שכניהם והחלו לברוק את הדברים לעומק. החשש העיקרי של חלק מחברי שני הקיבוצים, הוא שתחת המסווה של בית ספר תיכון המשולב בקהילה הקיבוצית, נרקמת כוונה (יש אומרים מזימה) להקים במקום את מטה תנועת "רגבים". בעלון שער הגולן עולה ביקורת קשה על המהלך. חבר החושש ממגמת ההשתלטות הדתית, סבור שעל הקיבוצים השותפים לפנות את מבני בית הספר ולהפוך את האתר לאדמה חקלאית. מי שהולך כנגד הזרם, הוא

תרעומת קשה התעוררה בקרב חברי בית זרע כשנודע על הכוונה להכניס למוסד גוף בעל השקפת עולם דתית-ימנית, ובעיקר שנושא כה קרדינלי לא הובא לדיון ציבורי. בלחץ החברים עלה הנושא בשיחת הקיבוץ, רוב גדול של החברים (82 אחוז) מתנגד למהלך

יהודה כהן (76) יליד בית זרע וחניך לשעבר של המוסד החינוכי: "אסור לנו לפסול את האחר בגלל שדעותיו שונות. מדברים אצלנו על גזענות כלפי יהודים באירופה או מקומות אחרים. אסור לנו לנהוג גזענות של יהודים כלפי יהודים". בהיבט המעשי סבור כהן שאין לקיבוצים את הכסף שיש ל"רוח הגולן" ולמצוא שותף אחר לא יהיה פשוט.

חזק ואמץ

מזכירות שער הגולן הודיעה שלאור המידע שהתקבל היא מיישרת קו עם החלטת בית זרע תוך אימוץ בקשת ועד "עמותת בקעת כנרות" להאריך את ההסכם עם "רוח הגולן" בחצי שנה נוספת, במהלכה ייעשה ניסיון למצוא גוף ציבורי אחר לצורך התקשרות. במקביל, יערך משא ומתן מול הסוכנות על מסירת המקום בחכירה ראשית בתמורה לפיצוי על השקעות עבר.

חברת "מור-טל חקירות" - יעקב (קובי) רווח

שירותי מודיעין עסקי וחקירות עסקיות כלכליות - במשך עשרות שנים בסביבה הקיבוצית העסקית

רו"ח, מקום שיש צורך בבדיקות בדבר ביצוע עבירת מרמה ע"י עובדי התאגיד, ספקיו וכיוצ"ב. למשל, חקירה לבדיקת "עושר לא מוסבר" וכן חקירות נלוות בעלות זיקה לנושאים אלו.

פרטי קשר עם חברת "מור-טל חקירות" ומנהל החברה קובי רווח:

טל סניף מרכז: 09-9555003
טל סניף צפון: 04-8215050
טל נייד - מנהל החברה, קובי רווח: 050-2828990
כתובת דוא"ל: office@mor-tal.co.il

הנכם מזמנים להתקשר לשיחת ייעוץ ובדיקת אפשרות לשיתוף פעולה עתידי.

תמחרון הינו כדאי בהחלט מבחינה עסקית וכלכלית. זאת, במיוחד בהיבט של "עלות מול תועלת" עבור הלקוח מזמין החקירה, המפיק תועלת עסקית וכלכלית רבה מדוחות החקירה וממצאיהן.

עיקר תחומי הפעילות בחברתנו, הינו:

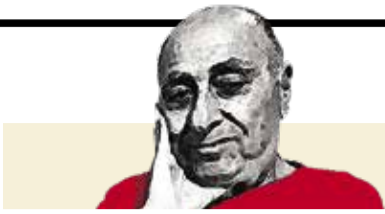
- חקירת יכולת (כלכלית), לאחר קבלת פסק דין כספי אודות הנתבע (הגורם החייב). לעתים קיים צורך לבצע חקירות מסוג זה עוד בשלב שלפני הגשת התביעה - הן ע"מ לברר כדאיות ההשקעה בעלויות התביעה, בהקבלה ליכולת או פוטנציאל הגבייה מהחייב בהמשך והן על מנת למנוע מצב בו כתגובה להגשת התביעה ע"י הנושה - החייב יבריש רכוש וכספים לידי צד ג' (למשל ע"י רישום פיקטיבי של הנכסים על שם מישהו אחר).
- חקירות נאותות עסקית: בחקירות אלה, המתבצעות פעמים רבות "במהלך העסקים השגרת" כבדיקה מקדימה לעסקה העומדת על הפרק או למתן אשראי, יושם דגש על בדיקת איתנותו, יכולתו הכספית הריאלית ואמינותו העסקית של הגורם הנבדק. זאת, גם בהתייחס לעברו העסקי, חובות שצבר, תביעות והליכי גבייה המתנהלים נגדו, קשר ישיר ועקיף לישויות משפטיות נוספות ועוד.
- חקירות הנוגעות לביקורת חקירתית (בשיתוף פעולה מול גורמים מטפלים נוספים מטעם הגורם הקיבוצי, כגון משרדי

החברה הוקמה בשנות השמונים ע"י מנהלה - יעקב (קובי) רווח, שהינו מבין החוקרים הפרטיים הוותיקים בישראל. מראשית דרכה, החברה מבצעת שירותי חקירות עסקיות - כלכליות עבור המגזר הקיבוצי העסקי ומתוך רגישות ושימת לב מתמדת לאספקטים המיוחדים המאפיינים את הסביבה הקיבוצית: אספקטים עסקיים, מקצועיים, חברתיים - בינאישיים ועוד.

קובי רווח הינו מרצה במגוון פורומים, בהם רשמיים (כגון כנסים שנתיים של ענפי מקצועות שונים, קורסים להכשרת חוקרים פרטיים - מטעם לשכת החוקרים הפרטיים בישראל בשיתוף עם מוסדות הלימוד "דיפלומה" ו"האוניברסיטה הפתוחה") וכן פורומים מקצועיים ועסקיים נוספים שנערכים באופן שוטף בשילוב הרצאותיו של קובי רווח יחד עם בעלי מקצועות רלוונטיים נוספים.

החברה מספקת שירותי חקירות במגוון נושאים עסקיים, עבור בעלי תפקידים בקיבוצים ובגופים המנהלים, לרבות: מבקרי הפנים, סמנכ"ל כספים בחברות וישויות משפטיות אחרות, גזברים, מנהלי קהילות, יועצים משפטיים ובאי כוח ועוד. חוקרי החברה בעלי תעודות מתאימות מטעם משרד המשפטים וכן בעלי רקע בתחומים אקדמיים נוספים, כגון: ראיית חשבון, ביקורת פנים (כתואר שני), עריכת דין, כלכלה ומנהל עסקים ועוד. יצוין, כי לצד הסטנדרט הגבוה בביצוע החקירות -

מה שראה הזבוב

על חלום שחלמו מכוני הקיבוץ המתחדש ועל המהפך בתודעת החברים המתרחש בימינו

לקראת סוף המילניום הקודם זכיתי להיות זכוב על הקיר באירוע מכוני שהיה בקיבוץ שפיים: סיעור מוחות של חבורת "קיבוץ עתיד". זו החבורה שילדה, רעיונית ומעשית, את "הקיבוץ המתחדש". עשיתי הכל כדי לא לחרוג ממעמד הזכוב, כדי שהאנשים ידברו חופשי, כאילו אין עיתונאי בסביבה. כ-20 מחברי "קיבוץ עתיד" הגיעו "כדי לחלוט" את הקיבוץ שהם רוצים לראות בעיני רוחם. לחלום, בלי סייגים ובלי מגבלות, משתדלים להתנתק מאירועי השעה. לחלום "נקי". המנחה, יאיר שביט מנע, פעיל במכון ליעוץ ארגוני של התנועה (נחו עדן), ביקש מהחברים לומר את כל מה שעולה על דעתם. את כל מה שעל לבם. הם דיברו ודיברו, הוא כתב והפך דפים. גם אני כתבתי.

האדמות הקיבוציות. יהיו הרבה מתעניינים צילום: גיא שמואלי

קיבוץ של "לא תוצא, לא תגנוב"
את הכנס ארגנו שני מזכירי התנועה דאז, נתן טל וגברי ברגיל, שהיו ממובילי השינויים בקיבוצים. רק מעט מן הדמויות שהיו שם אני עדיין זוכה, אבל שלושה דוברים מרכזיים נחרטו בזיכרוני. בעיקר משום שדבריהם נוגעים גם כמה שנעשה בימינו. הראשון היה דודיק רוטנברג, ממובילי השינוי בבית אורן. לפני בית אורן הוא היה בגונן, אחר כך בגולן. לבית אורן הוא הגיע במסגרת מסע ההצלת הקיבוץ, שמשברו טלטל את התנועה הקיבוצית כולה. דודיק הציע קואופרציה. מודל קואופרטיבי אזורי וארצי, קואופרטיב של אנשים עצמאיים. מודה, אינני זוכר את כל פרטי ההצעה, אך היא הייתה רחבה ומקיפה. אני מזכיר אותה, כיוון שמזה כמה שנים, בעצם מאז כניסתו של ניר מאיר לתפקיד מזכ"ל התנועה, הוא - ולא רק הוא - מדבר על "קואופרציה", "קואופרציה", קואופרציה. בינתיים אין אופרציה. "החולם" השני שצד את תשומת ליבי, היה המזכ"ל המשותף, נתן טל משפיים. הוא דיבר על בית חלומותיו כעל "יישוב איכותי" של 3,000 תושבים "החותרים למצוינות" ולקהילתיות טובה. "חתייה

אנחנו צריכים לדאוג לפנסיה הוגנת לוותיקים, הצעירים כבר יסתדרו בעצמם". נזכרתי באירועים הללו בעקבות הכתבה במוסף הארץ (16.12.21), על השיוך הקנייני של הבתים ביגור, שם 80 אחוז מהחברים תמכו בשיוך כזה, חרף האזהרה של המזכ"ל ניר מאיר, שזה יביא "לסופו של הקיבוץ"; ובעקבות הריאיון שקיימתי עם האדריכל פרדי כהנא מבית העמק ("זמן קיבוץ", 17.12.21). כהנא, ממרום גילו (94) וממרום ניסיונו כאדריכל שראה כבר הכל, העריך כי 80 אחוז מכ-200 הקיבוצים המתחדשים יעשו "הסבה" ליישובים קהילתיים לכל דבר. פרדי התייחס בעיקר לקיבוצים "המשייכים" בתים לחברים.

יש איזה קו פתלתל שמוביל מכנס החלומות בשפיים, אל החלטת חברי קיבוץ יגור ואל ההערכות של פרדי כהנא. זהו קו המוביל מן החלום ההוא אל המציאות של ימינו - אל ה"לא קיבוץ" שמזהיר מפניו לאחרונה ניר מאיר. אפשר לכתוב תילי תילים של פרשנות על למה זה קרה. עיקרם הוא שבסופו של דבר הקיבוץ מסונכרן עם החברה הישראלית. אין לנו "בני אלים", אין לנו אידיאלוגים, אין לנו תורות אחרות, קלטנו אנשים ובנים מן העיר שבאו לחפש חלקת אלוהים קטנה ונוחה בסביבה כפרית. איש לא בא לבצע מהפך.

מבחן הבית

כל זמן שדברים קריטיים לא עמדו למבחן, אפשר היה לטמון את הראש בחול ולחשוב על עסקים כרגיל. ברגע שהגיע הכסף הכבד של שיוך הבתים, זה פרץ החוצה בעוז. לאמירה "שזה לא יהיה קיבוץ", יש השלכות כלפי החברה הסובבת: אם זה כבר לא קיבוץ, אז בשביל מה האדמות של הקיבוץ? כפי שברעיון השיוך הקיבוץ אימץ את ההיגיון של החברה הישראלית, החברה הישראלית תאמץ אותו ביחס לאדמות ותשייך אותן אליה. אם כבר עסקים בשיוך כי זה "הבית", אז האדמות הן לא הבית, הן אמצעי

המזכ"ל וסגניתו מתהדרים ברוב המובטח - כמעט סובייטי - שיש להם בכל מועצה וועידת התנועה. בסופו של דבר מעמד של בעלי תפקידים נבחן קודם כול בביתם, לא בקבוצת ההתייחסות החמימה והבטוחה שהם מארגנים לעצמם. בבית קורה שהתוצאות הן הפוכות.

ייצור וככאלה יהיו הרבה שיתעניינו בהן: מקבלני גידול ועד אולי קואופרטיבים חקלאיים שיתחילו מחדש את הדרך שהקיבוץ זנח.

יורם טהרלב: היוללה תנועתית צילום: יוטיוב

התנועה כלל איננה מוכנת להם מאליה. מי שמדבר עם החברים ולא רק עם ההנהלות, היה אמור לחוש בכך מזמן. בסופו של דבר מעמדם של בעלי תפקידים נבחן קודם כל בביתם, לא בקבוצת ההתייחסות החמימה והבטוחה שהם מארגנים לעצמם. בבית קורה שהתוצאות הן הפוכות.

...

היוללה הבאבא יורם

לפני 50 שנה עזבתי קיבוץ, היה לי צפוף, יצאתי בחוץ, דקר בתחת, הייתי לחוץ. מן הון להון, כתבתי המון חוברות שירים חרזתי פזמון, להיטים מצעדים, יצאתי ראשון.

בקיבוץ התרבות נותרה נפיונה אין יודה שרת, אין סדר יגור. התיאטרון הלך, בגלריה סגור. הכל התכלה נותר רק גיבוב האמת, הסיפור נראה די עצוב אבל עלי התנועה עושה סיבוב:

יורם הוא שלנו, אחד מאתנו. אין קרה שכולנו שכחנו.

יורם מהקיבוץ, כלל לא עזבנו. יורם הרי תמיד חי בתוכנו.

מה אומר חברים, בקיצור? עשוני מכרה של יחסי ציבור.

ובבית התנועה, בדרך הטלולה, יארגן המטה על שמי היוללה

לכבוד הקדוש אשר שב ונגלה. ימכרו לבאים קמעות בסבבה

יאמרו: רוחו פרוחה, אך תיכף חזרה בה ועכשיו הקיבוצים יעשוני לבאבא

...

זרעי דיקטטורה, תמיד נמצאים בקרקע. הם נובטים וצומחים, כאשר משקים אותם בפחדים ושתיקות, ומרשנים באדישות. אצלנו יש הרבה פחדים, שתיקות ואדישות

dloomy35@gmail.com

פטריוט קיבוצי עם שאר רוח

עמיקם אסם מקיבוץ אפיקים, איש רב פעלים שחלם להיות מתופף, ניהל יכוחים עם בן גוריון, כתב פזמונים וחרוזים והיה פעיל מרכזי בתנועה, בקיבוץ ובעמק הירדן, הלך לעולמו בגיל 84

עלי קדם

עמיקם נולד בתל אביב בשנת 1937, בנם היחיד של אברהם וזוהבה (גולדה) סומולינסקי. המשפחה התגוררה ברחוב המלך ג'ורג' מול מצודת זאב. כילד קטן דיבר עם הוריו אידיש ורוסית. סומולינסקי האב עבד כמנהל עבודה וכקבלן בניין, תמך ברוויזיוניסטים ונפצע קשה כחייל של תנועת בית"ר במאורעות תרפ"ט. עמיקם הצעיר חלם להיות מתופף והצטרף לשבט "צופי דיזנגוף" (שם הכיר והפך לחברו הטוב של מי שיהיה לימים מזרחן ידוע, הפרופסור שוקה פורת). כנער הגיע עמיקם עם חברי הגרעין שלו לשרה בוקר, עבד בדיר עם בן גוריון וניהל עימו ויכוח סוער על השיתוף והשוויון. הזקן התרשם, והבטיח לחשוב על דבריו. עמיקם ניחן בכישרון טבעי לכתיבה ולחריזה, וכתב מילדותו. הוא קיבל זימון ללהקת הנח"ל היוקרתית לאחר שנודע בפיקוד הנח"ל על כחור שמחבר פזמונים והצגות, אך סירב (!) בטענה שהוא עבר קורס מ"כים כדי לשרת את המדינה כחייל קרבי. בפשרה שהושגה הוא מונה כמ"מ של הגרעין שלו בשדה בוקר שזימן לו "זמן בן גוריון ופולה", מה שלא הפריע לו להפוך, כסטודנט באוניברסיטה העברית, למפ"מניק מן המניין. הוא המשיך בקשר מיוחד עם שדה בוקר, ולימים נקרא לכתוב ולערך את ספר היובל לקיבוץ. שירותו בדרום זימן לו פגישה עם בת אפיקים תחיה רימון (אז עדיין רומנו), הרומנטיקה פרחה, והשניים נישאו והחליטו לחיות באפיקים, שהפך לביתו של עמיקם עד יומו האחרון. באפיקים מילא מגוון רחב של תפקידים: ריכוז ועדת תרבות, שכלל תפקיד מרכזי בלהקת "הברווזים" המקומית ככותב, זמר ושחקן. מרכז ועדת לימודים, עריכת העלון,

עמיקם אסם ז"ל, ניחן בכישרון טבעי לכתיבה ולחריזה צילום: דוד (דדה) עינב

מרכז כוח אדם ועוד. עמיקם התעניין תמיד בנוער ובחינוך, והיה בן בית ב"פרבר הירוק", חברת הנעורים של אפיקים. פזמוניו, שחלק מהם הולחנו על ידי בן אפיקים אמוץ ברונטמן, הושרו בפי כל, ואחד מהם אף הפך להמנון הבלתי רשמי: "כי אפיקים כי אפיקים זה בית חרושת הכל דופק ממש כמו מכונה עובדים באור, עובדים בחושך תמיד תמיד בוערת העונה".

בהמשך לתפקידיו בקיבוץ יצא בשנים 1970-1968 עם משפחתו לשליחות בארגון "יהודה הצעיר" בבוסטון. הוא התגאה על כך שבשבו

זיכרון אישי // עלי קדם

עמיקם היה המורה שלי לתנ"ך בבית ירח. לימים, בשנות ה-70, הקמנו קבוצה קטנה של חברים מהעמק לשיחות על עתיד הקיבוץ. היינו יושבים אצלי על המרפסת מול הכנרת, ומנסים לנסח לעצמנו קודם כל את השאלות: מה לא עובד טוב, למה העסק חורק ולא פורח, והכי חשוב - למה הבנים עוזבים. נהיינו חברים, מה שכלל שיחות ארוכות בטלפון

והרבה פגישות על כוס קפה, בעיקר בנושאי הקיבוצים והתנועה. עמיקם אף פעם לא שכח לשאול על אשתי ז'ל: "ומה שלום הגברת?". הוא היה איש של שיחה קולחת, בעל חשיבה מקורית, שידעה ליצור מודלים חדשים. יחסו להפרטת הקיבוץ היה אמביוולנטי: הוא הצר על היווצרות מעמדות בקיבוץ, אבל שמח על הקליטה ועל המשכיות היישובים.

חשוב יותר מהשוויון, והיה פתוח לשינויים. כשהתחילה באפיקים חזרה של בנים לקליטה לא היה מאושר ממנו. כשהיה בן 80 נערכה לעמיקם מסיבה עם בני משפחה וחברים, בה הושקו ספרו "זיכרונות ופזמונות", ודיסק משיריו המולחנים. יו"רית אפיקים עידן הלמן ספדה לו: "בארבע השנים האחרונות הלך קולו ונאלם ונעלם, הוא התכנס לעולמות אחרים, ואנו נשארנו עם היצירה הרבה שהותיר לנו. לעמיקם חלק נכבד בפס הקול של בני אפיקים לדורותיהם והוא חלק מה'יש' המפואר של תרבות אפיקים. הוא הנחיל לנו מורשת ומסורת שתישאר איתנו".

עבר לתעשייה ועבד כמרכז מחלקת "נוית" של מפעל "קלת" ללכידים. ב-1993 היה שליח הסוכנות לחבר העמים ולימד עברית בחצי האי קרים. זאב (ולולה) שור מעין גב גייס את עמיקם לפעילות בתנועה. "כשנבחרתי למזכיר התנועה ב-2005, אמרתי לחבריי: חייבים לגייס את עמיקם, הוא איש עם חשיבה ערכית ומקורית, יצירתית, בעל כושר הבעה, ובעל ניסיון ציבורי בקיבוץ ובאזור. עמיקם הגיע, היה אחראי על צמיחה דמוגרפית ותקשורת ומעורב בהרבה נושאים נוספים. הוא ידע לגשר ולפשר בין עמדות והצטיין בניהול דיונים. היה חסיד הקיבוץ השיתופי, אבל הבין שהשיתוף

ספי מנור עורכת דין ונוטריון מוסמכת לעריכת ייפוי כוח מתמשך

- בוגרת תואר ראשון (L.L.B) במשפטים
- עורכת דין עם ניסיון של 15 שנה
- מתמחה בעריכת ייפוי כוח מתמשך, הכנת צוואת ועריכת הסכמי ממון
- ליווי וטיפול בעסקאות מכר ורכישת מקרקעין

054-9980400
safimanor@gmail.com
קיבוץ הזורע

שיוך משדות ים ועד בית קשת

האם זכותו של היורש בדירת הירושה כפופה להחלטות הקיבוץ? ואילו זכויות קנייניות יש ליורש עד להשלמת הליך השיוך?

מזה שני עשורים, מאז שהליכי שיוך הדירות בקיבוצים החלו לתפוס תאוצה, מתעוררות מחלוקות בין יורשי חברים שהלכו לעולמם לבין הקיבוץ בו נפטרו המורשים. עיקר המחלוקת נוגעת לזכותו של היורש לדירה המסוימת אותה הותיר המוריש. לא אחת גם גלשה המחלוקת לשאלות הנוגעות לתביעות לדמי שכירות שאותם ביקשו היורשים לקבל מהקיבוץ שהמשיך ועשה שימוש בדירת המוריש לצרכיו של הקיבוץ. בלא מעט מהקיבוצים החלטות השיוך יצרו ציר זמן שתחילתו בהחלטת השיוך וסיומו בשיוך הדירה בפועל (חתימת החבר או היורש על הסכם חכירה מול רשות מקרקעי ישראל ביחס לדירה). על ציר זמן זה, כך קבעו אותם קיבוצים, הדירה "חוזרה" לקיבוץ, בעת פטירתו של החבר-המוריש. ליורשי החברים, כך נקבע, תהיה בהמשך זכות לקבל זכויות במגרש או בדירה, אך לאו דווקא בדירתו המסוימת של המוריש (שיתכן שהקיבוץ ימסור אותה לחברים

אחרים או לנקלטים חדשים), אלא בדירה אחרת, בהתאם למצאי הדירות בקיבוץ או לפיצוי בשווי הדירה. החלטות אלה שלא בהכרח הבטיחו ליורשים את דירת הוריהם יצרו "התנגשות" עם היורשים, רובם בני הקיבוץ, שביקשו "להיכנס לנעלי הוריהם המורשים" ולקבל לעצמם את דירתם המסוימת של הורים. התוצאה: שורה ארוכה של פסקי דין, בעניינם של הקיבוצים: שדות ים, נאות מרדכי, כפר המכבי, בית קשת ועוד אחרים, בהם היורשים תבעו מהקיבוץ זכויות שיוך בדירת הוריהם עוד קודם שהושלם הליך השיוך. פסק הדין הראשון שהגיע לבית המשפט העליון, כערכאת ערעור, היה בעניינו של קיבוץ שדות ים, שיוצג בידי עו"ד עומר כהן (שלמה כהן ושות'). שם נקבע, לפני כעשור, כי "החלטת השיוך אינה מקנה זכויות קניין אלא מהווה הצהרת כוונות, שטרם בשלה לשיוך דירות בפועל". מאז שימש פסק זה תקדים מנחה בערכאות השונות שדנו בכך, לפי נסיבות כל מקרה.

עו"ד עומר כהן

למי זכות החזקה בדירה?

סיפורה של משפחת יורשים מקיבוץ בית קשת שנרון לאחרונה בבית המשפט העליון, בדרך של ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת, מדגים את המורכבות של הדברים. במקרה זה, לאחר שנפטרה האבל, פנה המנוחה, ובחלוף תקופת האבל, פנה הקיבוץ ליורשים וביקש מהם לפנות את חפצי אימם המנוחה מהדירה. הללו הציעו לקיבוץ לשכור את הדירה למשך שנה ובהמשך, ביקשו להתקבל לחברות. הקיבוץ סרב לבקשתם לשכור את הדירה, והודיע

להם שבאותו שלב אין הקיבוץ קולט חברים חדשים. משסירבו היורשים לפנות את הדירה, פינה הקיבוץ את החפצים שהיו בדירה למחסן, אך היורשים החזירו אותם לדירה ולמעשה "השתלטו" עליה. הקיבוץ, באמצעות עו"ד עומר כהן, ביקש שם מבית המשפט המחוזי להורות כי לקיבוץ זכויות החזקה בדירה. השופט יונתן אברהם קיבל את תביעת בית קשת והסביר שבמועד פטירתה של החברה פקעו זכויותיה לשימוש בדירה, ואין בהחלטות הקיבוץ כדי להעניק ליורשים זכות לדירה המסוימת של אמם המנוחה, וקבע שזכויות החזקה בדירה נתונות לקיבוץ ולא ליורשים. קביעה זו היא חלק מהפסיקה של בתי המשפט בסכסוכי יורשים-קיבוץ, לפיה כל עוד לא הסתיים תהליך השיוך והזכויות בדירה הועברו ונרשמו על שם החברים, הזכות לשיוך היא "אובליגטורית מעין קניינית", ורק עם רישום הזכויות בדירה בפועל, היא 'הופכת' לזכות קניינית". המשמעות היא שבעת פטירת המוריש טרם היו לו זכויות קנייניות להוריש, כך שזכויות היורשים,

עד להליך הרישום, הן בהתאם להחלטות הקיבוץ בעניין זה. אחד הבנים-היורשים, לא ויתר, וערע, בעצמו, לבית המשפט העליון. הוא ביקש מבית המשפט וגם קיבל סעד זמני לפיו עד לשמיעת הערעור "יוקפאו" הליכי השיוך לגבי דירת האם. הוא טען שהדירה עלולה להיות משויכת לצד שלישי, ואז לא יהיה עוד טעם לערעור. הרכב השופטים בערעור, בבית המשפט העליון (ניל הנדל, יעל וילנר ואלכס שטיין), שמע את טענות שני הבנים-היורשים. הקיבוץ, באמצעות עו"ד עומר כהן, השיב והסביר כי לפי החלטות הקיבוץ משנת 2004 יש ליורשים כולם, כמו גם למעוררים כאן, זכות לקבל מגרש או דירה או חֶלֶף (פיצוי). בפועל, אמר הפרקליט, אין ודאות שהמעוררים יקבלו זכויות בדירת המוריש, אך לפי מצאי הדירות יקבלו נכס בקיבוץ". בית המשפט העליון לא מצא מקום להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי והמליץ על דחיית הערעור, ללא חיוב בהוצאות, וכך נפסק.

בית השיטה (הקיבוץ) נגד בית השיטה (תעשיות): המו"מ לא הפך להסכם מחייב

האם מו"מ לחתימת הסכם שכירות השתכלל להסכם שמחייב את הצדדים, גם כשאינו חתום? פרק חובה למנהלי נדל"ן בקיבוצים

השופט ויסאם חיה, מבית משפט השלום בעפולה, דן בתביעת פינוי שהגיש קיבוץ בית השיטה כנגד בית השיטה תעשיות בע"מ (הנתבעת). הקיבוץ הוא חוכר ומחזיק במשבצת הקרקע בה מצויים גם ארבעה מגרשים המשמשים לחנייה, ואשר בהם נתן הקיבוץ לנתבעת הרשאה לשימוש לתקופה שהסתיימה בדצמבר 2020. הנתבעת היא חברה פרטית (שנרכשה מהבעלים הקודמים שלה: אסם השקעות והשיטה-עסיס תעשיות מזון), שמפעילה בשטח הקיבוץ מפעל, הפועל במקום עשורת שנים, ומעסיקה עשורת עובדים וצוות ניהולי. בסמוך לסיום תקופת ההרשאה, הודיע הקיבוץ שהוא מתנה הסכמתו להארכת תקופת ההרשאה בחתימת הסכם שכירות חתום, ואף שלא

לנתבעת טיוטת הסכם. הצדדים ניהלו משא ומתן על נוסח ההסכם, לרבות בנוגע לתקופת ההרשאה ודמי השכירות, והגיעו להסכמות לגבי הנושאים השונים. ואולם, לפני שנחתם ההסכם עלתה טענה של הנתבעת לגבי השימוש במתקן שקילה שהיה מצוי באחד המגרשים. משלא הושגה הסכמה בעניין זה, טיוטת ההסכם לא נחתמה, ובאמצעות עו"ד יורם אבירם, דרש הקיבוץ את פינוי המגרשים. מנגד, הנתבעת טענה, באמצעות עו"ד שאול ברגרזון, כי הצדדים הגיעו להסכמות לגבי כל התנאים להמשך שימושה של הנתבעת בשטחי החנייה. משכך, אמרה הנתבעת, "השתכלל הסכם" ביחס להמשך השכירות, ולכן אין לפנותה מהמקום. בית המשפט הסביר כי לפי חוק

בית השיטה. חברה פרטית מפעילה מפעל בשטח הקיבוץ צילום: באדיבות בית השיטה

החוזים חוזה, בכתב או בעל פה, נכרת בין צדדים כאשר הם "גמרו בדעתם" להתקשר בהסכם מחייב. "בעלים של נכס זכאי ורשאי להחליט כיצד יושכר הנכס, אם בכלל", הבהיר השופט. "זו מהותה

של זכות הקניין. שוכר לא יכול להכתיב למשכיר כיצד זה יפעל בעניין הנכס שבידו". השופט דחה את טענת הנתבעת כי המחלוקת לעניין "מתקן השקילה" הייתה "אמתלה כדי לייצר מחלוקת

מדומה וסיבה שלא לחתום על הסכם השכירות". "מדובר בנכס של הקיבוץ והוא רשאי להשכירו לפי שיקול דעתו המוחלט", מה עוד, שזהו מ"אינטרס הקיבוץ לגבות דמי שכירות בעד מגרשי החנייה", הוסיף השופט. השופט בחן את הטענות והעדויות, והגיע למסקנה שהצדדים ניהלו משא ומתן ביניהם לצורך חידוש הסכם ההרשאה בנוגע למגרשי החנייה, אך זה לא הבשיל לכדי הסכם מחייב. גם דרישת הקיבוץ לקבל הסכם חתום, כתנאי להמשך השכירות (ולא להמשיך את מצב הדברים הקודם בו לא היה הסכם חתום), מלמדת על כך שההסכם לא השתכלל. סוף דבר, השופט הורה לנתבעת לפנות את מגרשי החנייה וחייב אותה בהוצאות המשפט של הקיבוץ בסך 10,500 שקלים.

משבר האקלים דורש פתרון לטווח ארוך

המאבק להצלת הנוכחות האנושית על פני כדור הארץ מתמקד במובן מאליו אך אין די בכך

באשר הוא אדם - לרבות שוויון מגדרי וצדק חברתי - עם תפישת הטבע כיעד להשתתפות ושייכות, ולא כרכוש וקניין לבעלות". החשיבה החדשה מתכנסת אם כן מרמת המקור לרמת הפרט. כבר לפני כמה עשרות שנים כתב הסופר קרל אונורה את "בשבת האיטיות". הוא מתח ביקורת על אורח החיים המערבי, בפרט האמריקאי, שעיקרו להספיק יותר ומהר, לשעבד את החיים להישגים ולכסף. כנגד סגנון זה של חיים מעמיד הספר את ה"טמפו ג'וסטו", הקצב הנכון שכרוך בהאזנה, הקשבה, התחשבות ואורך רוח. היטיב לנסח זאת אהוד מנור בשירו "ימי בנימינה": "אני זוכר את הימים/ השמש לא מיהר/ אנשים אמרו שלום/ חבר היה חבר". אי אפשר שלא לסיים מאמר זה בקריאה לתיקון פרטי-אישי, ברוח שהתחילה את המהפכה הציונית - שקראה כידוע לתיקון האדם. הכל מתחיל מהפרטי שלנו, מהסביבה הקרובה - בית, משפחה קהילה. ראוי שכל אחד מאיתנו יאמץ קודם כל בעצמו את עקרונות האקו הומניזם: צריכה מושכלת, חוסכת, מודעת למגבלות, מתחשבת בזולת ובדורות הבאים, ולא ראוותנית.

לא במקרה נשיא ארה"ב הקודם טראמפ, נציגם של העשירים, פרש מההסכמים לצמצום הנזקים האקולוגיים. חסידי השוק החופשי הטיפו לנו שכלל שהממשלות ימעטו להתערב העניינים יסתדרו טוב יתר, אלא שהתאגידים הגדולים מתעניינים ברווחים ולא בנוזקים לכדור הארץ. הקפיטליזם יצר אי שוויון קיצוני בתוך המדינות ובין מדינות. בעוד המיעוט העשיר מבזבז אנרגיה ומשאבים ואין לו אינטרס להשתנות, הרוב העני דואג לצורכי היומיום ואין לו זמן ואנרגיות להתחשב במשבר האקלים.

בשבת האיטיות

פרופסור נמרוד אלוני מסמינר הקיבוצים לוקח את תזת החלפת הדיסקט צעד קדימה ("הפתרון למשבר הסביבתי הוא מוסרי", הארץ 10.11.2021). על פי מאמרו של אלוני, המייצג הוגים שמספרם הולך וגדל ברחבי העולם, הפתרון טמון ב"אתיקה אחרת מזו הרווחת בנוגע לדרך הראייה של היות האדם העולם". הוגים, מדענים ואקטיביסטים אינם מדברים עוד (רק) בשפה מדעית-סביבתית, אלא "כורכים יחד את התובנות ההומניסטיות בדבר כבוד האדם

שהמאמצים לשיפור המצב תמיד יפגרו אחר הגידול בצרכים. הדברים נכונים בפרט וביתר שאת לישראל.

כישלון הקפיטליזם

כשמדברים על שינוי פרדיגמה, עלינו להבין שמשבר האקלים הוא כישלון חמור של הקפיטליזם, לפחות בשלוש רמות: צריכה, כישלון הרגולציה והגברת אי שוויון. האתוס הקפיטליסטי בנוי על הגברת הצריכה (מתוך האמונה שזו גורמת לצמיחה כלכלית). כל עולם הפרסום מכוון לגרום לנו לצרוך עוד ועוד מוצרים - חלקם נחוצים, רובם ממש לא. היצרנים מוציאים לשוק מכשירים יותר ויותר מתוחכמים, ומפתים אותנו לזרוק את הגרסאות "הישנות" אפילו כשאנחנו בקושי יודעים לנצל את התכונות של הרכש החדש. לדוגמה, כבישי ישראל מוצפים ברכבי SUV גדולים, ומי זוכר שפעם היו סתם "פרייבטים". בקיבוצים, פעם הסתפקנו בסתם "דירות", היום ברובם צמחו וילות שלא מביישות את הרצילה פיתוח.

הון-שלטון-אי שוויון

למשבר האקלים יש פנים ושמות. בעיתון "הארץ" פורסמה לאחרונה רשימה של מי שאחראים יותר מכל האחרים למצב החמור שיש המגדירים אותו דקה לפני שיהיה מאוחר מידי לא במקרה, רובם מנהלים או יו"רים של חברות אנרגיה ונפט ענקיות, וכולם, מיותר לציין, עשירים כקורח. השילוב ההדוק בין הכוח הכלכלי והפוליטי (הון - שלטון) מקנה לברוני הקפיטליזם חסינות להמשיך בזיהום.

צמצום הפעילויות הגורמות לפליטת גזי חממה, הפחתת כמויות האשפה, הצלת היערות ועוד הם מעשים נכונים וחשובים אך המאבק ישל אם מקבלי ההחלטות לא יבינו שיש צורך ביותר מכך: כדי להציל מפני הקטסטרופות שמפניהן מתריעים המומחים למיניהם, מתחייבים שינוי פרדיגמה, החלפת דיסקט, תוכנת הפעלה חדשה של הכלכלה והחברה. בלי שינוי רדיקלי בחשיבה, הצעדים המוצעים אולי יקלו ויידחו אבל לא יהיו פתרון אמיתי לטווח ארוך.

איזון צרכים, אנרגיות נקיות וקיימות תלמידי מדע הכלכלה משננים מיומם הראשון בפקולטה שצמיחה כלכלית היא הפרמטר החשוב ביותר בכלכלה הלאומית. במדינה שבה צמיחה כלכלית אטית או אפסית, הדבר נתפס כתקלה חמורה. תפיסה זו הביאה לאורך זמן לניצול משאבי כדור הארץ מעבר ליכולה ההתחדשות שלהם, ולהתחממות הגלובלית. הצמיחה הכלכלית המואצת יוצרת את המשבר האקולוגי. האלטרנטיבה היא כלכלה שדוגלת באיזון צרכים, אנרגיות נקיות וקיימות.

נהוג להצדיק את הצמיחה, בין היתר, ככזו שבאה לענות על הגידול באוכלוסייה. רבים כבר עמדו על כך שהגידול הדמוגרפי לא רק מגביר את הצפיפות שכולנו אוהבים לקטר עליה (בכבישים, בתורים, בשמורות הטבע) אלא גם תורם משמעותי ביותר למשבר האקלים. גידול באוכלוסייה פירושו צורך לייצר יותר מזון ומוצרי צריכה על כל המשתמע מכך. אם לא יינקטו צעדים לצמצום את הילודה במדינות המתפתחות באפריקה ובאסיה, הרי

לאן נעלמו עלי הזית? ט"ו בשבט ויום הולדתה של כנסת ישראל

איור: זאב הררי

עו"ד גלית זמיר הגלי

חברת קיבוץ עין החורש

ההתמחויות של המשרד:

- נדל"ן - ייצוג עסקות מכר בקיבוצים ובמושבים.
- ייפוי כוח מתמשך.
- מיסוי מקרקעין.
- צוואות וירושות.
- דיני חברות.
- הסכמי ממון.

פרטי התקשרות

נייד: 054-5977768

דוא"ל: zg@zgalit.com

כתובת המשרד:

דוד רמז 13 נתניה / עין החורש (עמק חפר)

אנו נותנים שירות בכל הארץ
נשמח לעמוד לרשותכם!

יש היים לצד הקורונה

גל האומיקרון שוטף בשבועות האחרונים את הארץ והעולם, וקהילות הקיבוצים מתמודדות עם החיים לצד הנגיף. ביזרעאל עובדי ענפי השירות עוברים בדיקות מידי יום והמבודדים מקבלים שירותי כביסה, משלוחי מזון ואפילו שירות של טיול עם הכלב. בנען עורכת בעצמה מנהלת הקהילה בדיקות קורונה מוסדיות בעמדה שהביאה לקיבוץ. לקבל השראה, ללמוד וקצת לקנא

מירב ראון

// בקיבוץ יזרעאל, קיבוץ שיתופי שבו 600 תושבים, מתוכם כ-300 חברי קיבוץ וכ-130 ילדים מלידה עד יב, היו נכון ליום כתיבת הכתבה 90 מאומתים! איך הקיבוץ ממשיך לתפקד כששליש מהחברים מושבתים? יפעת אסף, חברת הקיבוץ ומזכירת הקיבוץ וארז פלג, מנהל הקהילה (כפר יחזקאל), מספרים שמתחילת הקורונה לפני כשנתיים הוקם "צוות קורונה" שמערכך את חברי הקיבוץ באופן שוטף, מגיב מהר ותפקידו לתת מענה בכל התחומים. עם תחילת הגל הנוכחי נפגש צוות

הקורונה בכל יום להערכת מצב, "כל הישיבות, אסיפות, ועדות - ביטלו את כל המפגשים הפיזיים ועברנו לזום". חדר האוכל, שבשגרה מספק 20 ארוחות בשבוע, עבר לספק מזון ארוז ויש משלוחים למי שבכיריה. "חדר האוכל נפתח או נסגר בהתאם להנחיות בסגרים, ובגל הנוכחי כשבועיים ללא ישיבה במקום, בהתאם למצב ההדבקה בקיבוץ". מערכת החינוך החברתי א' עד יב' נסגרה בגל הנוכחי, והגנים ממשיכים לפעול "אנחנו מתייחסים לעצמנו כמו ישוב אדום, למרות שכבר אין את ההגדרות האלה". על פי החלטת צוות הקורונה כל מי שעובר בענפי שירות לחבר עורך בדיקת קורונה ביתית מידי יום, בערכות אותן רכש הקיבוץ על מנת לנטר את התחלואה ולמנוע הדבקות. "במקרים הראשונים של התחלואה בגל הנוכחי" אומר פלג "שמענו

"אנחנו רק מציצים שצריך עזרה במשהו ועשרה מתנדבים לעניין, מתגייסים בלי למצמץ. מעבר לזה יש המון רוח נתינה של דברים שלא מטעם הצוות: עוגות, פרחים, עובדים בגינה של חברים מבודדים. דברים ספונטניים שחברי קיבוץ עושים זה למען זה"

צילום: באדיבות הקיבוץ

חלוקת מזון בקיבוץ יזרעאל

שירותי כביסה, הוצאת הכלב לטיול ואיש קשר מטעם הצוות שמתעניין לשלומו של המבודד מידי יום. ועדת תרבות דואגת ל"עידוד בכירוד" ומחלקת למבודדים הסגורים בביתם הפתעות קטנות וערוץ הבית (ערוץ טלוויזיה במעגל סגור) משדר, בנוסף להנחיות המשתנות, גם שעשועונים והתעמלות בוקר תוצרת בית. מעבר לכך יש הסעות מאורגנות למוקדי בדיקות ונעשות בדיקות יוזמות על פי הצורך, "עשינו אתמול מבצע גדול לבני ה-70 ומעלה. קנינו במרוכז בדיקות ביתיות ובדקנו

את בני ה-70 פלוס על מנת למנוע הדבקה באוכלוסייה הרגישה". "מה שמאפיין את הגל הנוכחי הוא הדבקה מהירה בתוך המשפחות, מספיק שילד חוזר מבית ספר מאומת מבינים שבקרוב כל המשפחה תדבק, לכן אנחנו מחמירים מעבר להנחיות ועושים 'כירוד מניעת' וכל המשפחה נכנסת לכירוד. יש שיתוף פעולה יפה של החברים במילוי ההנחיות ובדיווח וכך אנחנו בעצם משיגים את מערכות המידע של משרד הבריאות ביומיים. גם הדיווח לחברים הוא כמעט 'און ליין' מה שמאפשר למנוע את המשך ההדבקה". יש 90 מאומתים, מי נשאר לעבוד? "לשמחתנו כרגע אין בעיה של מנהלי ענפים מאומתים, יש עובדים שחולים ואיפה שצריך ממלאים מקום בעזרת מתנדבים. כמעט כל מי שלא בכירוד - מתנדב" אומרת בגאווה אסף. "כל מי שיוצא מבירוד מבקש להצטרף למעגל המתנדבים. יש ביזרעאל קהילה חזקה, ובכל פעם שיש 'אירוע שיא' רואים את רוח ההתנדבות ורוח הקהילה. אנחנו רק מציצים שצריך עזרה במשהו ועשרה מתנדבים לעניין, מתגייסים בלי למצמץ. מעבר לזה יש המון רוח נתינה של דברים שלא מטעם הצוות: עוגות, פרחים, עובדים בגינה של חברים מבודדים. דברים ספונטניים שחברי קיבוץ עושים זה למען זה".

מה אחוז המתחסנים בקיבוץ? "גבוה מאוד" אומר פלג "בחיסון הראשון והשני היה כמעט מאה אחוזי התחסנות. בשלישי קצת פחות. גם אחוז הילדים המתחסנים הוא גבוה. הבאנו חיסון למבוגרים, הם מאוד אחראיים".

לקחה את הנדיקות לידיים "כל גל תחלואה מביא עמו דברים אחרים" אומרת רעיה בן אברהם, חברת נען ומנהלת הקהילה שבדיוק סיימה לערוך בדיקות ל-40 מחברי הגיל השלישי מחשש להדבקה

בעצמנו. באתי מהשטח וקשה לי להתנתק, חשוב לי לגעת באנשים, פיזית ורגשית, חשוב לי להיות בצומת הזה, לתת הנחיות בזמן אמת והבנתי שזה משהו שאני צריכה להירתם אליו."

יש שיתוף פעולה?

"החברים מברכים, שמחים מודים. יש הכרת תודה, גם כי רואים מה קורה במדינה, את תורי הענק והסחבת. מרגישים שהדברים בשליטה. יש לנו צוות צח"י קורונה ואני יושבת הראש, מתוקף תפקידי כמנהלת הקהילה אני האחראית על מה שקורה ביומיום, אם זו החלטה לסגור את הפאב, או לקחת החלטה שחג המשק לא יבוטל אלא יערך תחת כיפת השמיים ולעשות בדיקות לכולם. יש לי צוות נהדר, רובו נשים, יש אחוז גבוה של מתחסנים, הבאנו לנען ניידת לחיסון רביעי לגיל השלישי. אנחנו מנהלות ביד רמה וגורמות לדברים לקרות."

תחת כיפת השמיים, כדי לאפשר לילדים את המפגש החברתי. לפני כשבועיים הנוער רצה לקיים מסיבת סילבסטר. מי שהכי הרבה נפגע מהתקופה הזו הם בני הנוער, שממש ניתן לראות שהם כבויים, מדוכאים. שלוש שכבות י'-יא'-יב' כ 70 נעדרות ונערים ובכל זאת גל האומיקרון פה, יש 30 מאומתים. ערכתי בדיקות מוסדיות לכל בני הנוער, כולם יצאו שליליים והמסיבה התקיימה. בזכות עמדת הבדיקות המוסדית, שאגב לא עולות לנו כסף, אני יכולה לאפשר לקיים פעילות. גן ילדים שלם השתחרר על הבוקר וחזר לפעילות, במקום לבזבז שעות בתורים."

בן אברהם עושה זאת מתוך חשיבה על מכלול הדברים, על ההשפעה שיש לסגר ולבידוד, על שגרת החיים של האנשים וגם על האופן שבו המשק יתפקד "חשוב לי לשלוט במצב ואת הבדיקות אני וגבי עושות

רעיה בן אברהם מנהלת הקהילה בנען, וגבי קוטלי, מנהלת הברכה, עורכות בעצמן את הבדיקות צילום: גלית צביאלי

באוכלוסייה הרגישה. בנען 1,100 חברים, עוד כ-200 תושבים כולל אולפן, וכ-800 ילדים מלידה עד יב'. נכון למועד כתיבת הכתבה מצב התחלואה עומד על 30 מאומתים. "בגלים הראשונים היינו בהלם וכמו בהרבה קיבוצים גם פה הייתה ערבות הדדית מדהימה, משלוחים מהכלבו ומחדר האוכל, נערים שמחלקים שי לחג, עזרה לגיל השלישי ועוד."

"חשוב לי לשלוט במצב ואת הבדיקות אני וגבי עושות בעצמנו. באתי מהשטח וקשה לי להתנתק, חשוב לי לגעת באנשים, פיזית ורגשית, חשוב לי להיות בצומת הזה, לתת הנחיות בזמן אמת והבנתי שזה משהו שאני צריכה להירתם אליו"

אני והקורונה - סיפורה של גמלאית

אירית ענבר (74), משמרות

אירית וקבוצת ההליכה "משמרות הזהב" צילום: מהאלבום הפרטי

"משמרות הזהב". קריאת ספרים ופתרון תשחצים לשמירה על הזיכרון. ומה קורה סביבי? מביטה בהתנהלות הקהילה ורואה בית. תמיכה בחברים המבוגרים. בני הנוער מתגייסים בהרגשת שליחות ומביאים לאזור הקיבוץ הוותיק עוגות שנאפו באהבה, פרחים ועציצים, מביאים הזמנות מהכלבו וארוחה חמה לחולים בקורונה. ועדות הרווחה, התרבות ובעלי התפקידים מעורבים ומתעניינים. לא מאתמול, אלא מאז התחילה הקורונה לפני שנתיים פלוס.

נתינה

הנתינה הזו מוגשת בחיוך וברוח טובה. צוות הרווחה, שהחל לפעול בסבב הראשון של הקורונה, כשהמשפחות המבוגרות היו בבידוד מרצון, הביא תכנית שכללה הרצאות, מופעים מוזיקליים והפעלות בחצרות הבתים. החברים והחברות ישבו בחוץ על הדשא עם מסכות ובמרחק של שני מטרים. בהפוגות ארגנה רכות הרווחה והצוות המסור שאתה טיולים ומפגשים חווייתיים והמועדון

אני והקורונה לא חברים. אני בורחת ומתרחקת והיא מתקרבת. התחסנתי שלוש פעמים והשבוע בפעם הרביעית. כגמלאית בקבוצת סיכון מעצם גילי נועצתי עם חברי הרופאים והשתכנעתי לעשות הכל למניעת הצרה העולמית המופיעה בווריאנטים שונים ובשמות מוזרים. נאמנה להנחיות בתוספת זהירות משלי, אני שמה מסכה כמעט בכל מצב. כמעט נחנקת בלי אוויר ולא מרימה ידיים, יושבת בסרט שעתיים עם מסכה, גם אם באולם נוכחים חמישה אנשים, מחפשת בתי קפה שאפשר לשבת בהם בחוץ, עדין עם מסכה. כעת עם מסכה כפולה N95. אבל לא הכל היסטרי. למדתי לתקשר בזום עם חברות ומשפחה ולקיים ישיבות מרחוק. נרשמתי לסדנה לחיפוש עבודה למקרה שימאס לי לשבת בבית. כמה הופתעתי איך השתנו החוקים בכתיבת קורות חיים. ביום שישי שלחתי למשפחתי, שגרה בשכונת הבנים, ארוחה ב-take away, במקום לארץ אצלנו. לא מוותרת על צעידה ספורטיבית יום בבוקר עם קבוצת חברים

הבדיקות שבן אברהם עורכת בעצמה (!) לחברי הקהילה הן בדיקות מוסדיות בעמדה שהוקמה בשיתוף בית חולים איכילוב וול וממוקמת בקיבוץ עצמו: "זה התחיל באוגוסט כשהיו דיונים לגבי תו ירוק בכריכות. מנהלת הבריכה בנען, גבי קוטלי, הפנתה את תשומת לבי שניתן לעשות עמדות בדיקה. מיד למחרת יצאנו היא ואני לקורס וקיבלנו עמדה לבדיקות מוסדיות כאן בנען. לא ידענו אז איזה ערך יהיה לזה היום. כשבכל המדינה עומדים בתורים מטורפים, חברי קיבוץ נען מקבלים פה את השירות הזה."

התפיסה של בן אברהם היא שחייבים להמשיך לחיות וכמנהלת קהילה היא עושה כל מאמץ על מנת לקיים את פעילות השגרה: "גם בסגרים הקודמים, הפעלנו את הגיל הרך ואת החינוך הבלתי פורמלי בעזרת סבים וסבתות ומתנדבים,

לא גיע וריאנט נוסף. הגיע סוף שבוע, הכל שקט סביב. מנצלת את הזמן לבדיקה נוספת של מה חשוב לי בחיי ומה מיותר. לקבל את גילי בהשלמה, לדעת שלא כל רצונותיי יתגשמו, להקשיב יותר לזולת ולהאט את הקצב ביומיום. עם צאתן של קרני השמש לאחר הגשם עם איוושת הרוח על הפנים, מביטה על טיפות הגשם הנוצצות הניגרות מכין העצים וניהנת מפשטות הבוקר.

ידע ימים יפים של פעילות שיא בכפוף לתקנות הקורונה. ניתן למדוד את מפלס מצב הרוח כתוצאה מהפעילות באמצעות התודות וההתרגשות לאחר כל אירוע בקבוצת הווטסאפ של קבוצת +60.

מה קורה אתי?

לא נכחתי במסיבה שבה נדבקו בקורונה רוב חבריי הוותיקים ולכן אני עדין בריאה, ממשיכה לשים מסכה ומקווה שאחרי הסבב הנוכחי

לנהל את הסביבה ביד

הגר ראובני מקיבוץ הזרע מנהלת את פרויקט המרחב הביוספרי במועצה האזורית מגידו. במלאות עשור ליוזמה שמוכרת על ידי אונסק"ו, היא מציגה את ההישגים המרשימים וכיצד מעורבותם של בני האדם בניהול הסביבה יכולה לשנות מציאות

ארן ריילינגר

איכשהו נדמה שלא הרבה יודעים על כך, אבל כבר מעל לעשר שנים מ.א. מגידו כולה היא מרחב ביוספרי שמוכר ע"י אונסק"ו. למרות שזהו המרחב הביוספרי היחיד כיום בישראל, משום מה זה עבר מתחת לרדאר ולא זכה לחשיפה הראויה. משאלון קצר שערכתי עם מכרים שלי באזור, מסתבר שגם תושבי המועצה עצמם לא תמיד יודעים במה מדובר. מה זה אומר לחיות בתוך מרחב ביוספרי. לכן, לכבוד ט"ו בשבט שנחגג השבוע, וגם משום שגדלתי באזור המדהים הזה, החלטתי לברר כמה בדיוק מדובר. לשם כך ביקשתי לראיין את הגר ראובני, מי שאחראית על המרחב הביוספרי במועצה. הגר, 48, בזוגיות ואם לשניים, בת קיבוץ הזרע וחברת הקיבוץ. יש לה תואר ראשון בפסיכולוגיה ותואר שני בייעוץ ופיתוח ארגוני.

הגר ראובני, מנהלת המרחב הביוספרי מגידו. מעורבות של בני האדם בניהול הסביבה יכולה לשנות מציאות

ספרי לי קצת על התפקיד שלך.
"אני ממלאת את תפקיד ניהול המרחב הביוספרי במועצה משנת 2012. לפני שלוש שנים הוסיפו לי גם את ניהול מחלקת סביבה שכוללת שירותים מוניציפליים רבים. ברשויות רבות זה נקרא אגף שפ"ע (שיפור פני עיר). לפני המרחב

האזור לוקח אחריות לפיתוח בר קיימא בשטחיו. זה אומר להגדיר איזה אזורים מיועדים לשימור ואיזה אזורים מיועדים לפיתוח, ועל פי זה לקבל כל החלטה במרחב. השימור הוא שימור אקולוגי. זו תוכנית ששייכת לאונסק"ו, שנולדה בשנות ה-70 כשאוונסק"ו הבינו שמעורבות של בני האדם בניהול הסביבה יכולה לשנות מציאות. הכוונה העיקרית היא להגיע לאיזון נכון בין בנייה ופיתוח ובין שימור של שטחים פתוחים, ירוקים, אקולוגיים, כי אם לא יהיה איזון ייגרמו נזקים סביבתיים שמשפיעים על בני האדם. התוכנית כוונה תחילה

הביוספרי עברתי במחלקת חינוך של המועצה ולפני כן ניהלתי את החינוך בהזרע. המרחב הביוספרי של מ"א מגידו הוכרז בשנת 2011. הייתי אז חברה באחד הצוותים שהוקמו במועצה ליישום העקרונות הביוספריים הלכה למעשה, ולאחר שעברתי מכרז מוניתי לעמוד בראשו."

מה זה אומר בעצם מרחב ביוספרי?
"הרעיון המרכזי הוא שהאזור לוקח אחריות לפיתוח בר קיימא בשטחיו. זה אומר להגדיר איזה אזורים מיועדים לשימור ואיזה אזורים מיועדים לפיתוח, ועל פי זה לקבל כל החלטה במרחב. השימור הוא שימור אקולוגי. זו תוכנית ששייכת לאונסק"ו, שנולדה בשנות ה-70 כשאוונסק"ו הבינו שמעורבות של בני האדם בניהול הסביבה יכולה לשנות מציאות. הכוונה העיקרית היא להגיע לאיזון נכון בין בנייה ופיתוח ובין שימור של שטחים פתוחים, ירוקים, אקולוגיים, כי אם לא יהיה איזון ייגרמו נזקים סביבתיים שמשפיעים על בני האדם. התוכנית כוונה תחילה

לארצות מתפתחות אולם מהר מאוד הבינו שהיא מתאימה גם למדינות מפותחות. מאז הרבה מדינות אימצו אותה כדגם מעשי שבו התושבים מעורבים בניהול האזור שבו הם חיים. בספרד יש היום 17 מרחבים ביוספריים ובגרמניה 15. זה בעצם הדגם שאנחנו אימצנו פה במועצה, ניהול השטחים הפתוחים בשיתוף כלל התושבים וקביעה משותפת על מדיניות של שימור ופיתוח. אם רוצים למשל להקים בשטחי המועצה טורבינות רוח, וזה מקרה שהיה פה (ראו בהמשך), התושבים מצביעים אם הם בעד או נגד זה ועל פי תוצאות ההצבעה מתגבשת גם עמדת המועצה."

ספרי לי קצת על ההיסטוריה.
"עד שנת 2000 התנהל תהליך אסטרטגי שקבע את זהות המועצה, כשאחד הדגשים החזקים היה נושא שמירת השטחים הפתוחים והאזור החקלאי. בסיומו של התהליך אושרה יחד עם קק"ל תוכנית סטטוטורית תכנונית שהגדירה את השטחים החקלאיים ושטחי היער (יערות מנשה) בדרגות שונות של שימושים. בהמשך הבין ראש המועצה דאז, חנן ארז, שצריך משהו נוסף. הוא חשב שלמועצה אזורית יש תפקיד לאומי בשמירה על שטחים פתוחים, וגם שחייבים להגדיר איך נכון לשמור על אותם שטחים, בעיקר מול לחצים חזקים שישנם תמיד לבינוי ופיתוח. ישנן הרבה גרסאות מאיפה הגיע הרעיון למרחב ביוספרי אצלנו. בסופו של דבר פנו לאונסק"ו והגיע לפה נציג שלהם שהסתובב בשטחי המועצה שלושה ימים ובסופם אמר: 'אתם אפילו לא יודעים, אבל אתם בעצם כבר מנהלים פה מרחב ביוספרי. עכשיו תכניסו את זה לתוך מתודה מסודרת'. זה היה ב-2005. כעבור שנה הוחלט במועצה להיכנס לתוכנית להכרה בינ"ל ויצאו עם זה לשיתוף הציבור. לצורך העניין הוקמו שבעה צוותים של תושבי המועצה ובמשך כשנה וחצי התנהלו דיונים בכל היישובים, בשיתוף ציבור גדול של תושבים. המטרה הייתה לגבש את הנושאים והכללים של המרחב העתידי. התהליך הזה התקיים בשנים 2006-2007 בהובלת ראש המועצה חנן ארז, ובסופו נכתבה תכנית האב למרחב הביוספרי. הבסיס של כל מרחב ביוספרי הוא מפת אזור (חלוקה לאזורים) שמגדירה את האזורים

יותר הכרה בערך של האזור המדהים הזה, היו מבינים שזו טעות ענקית לקחת את השטחים הפתוחים הללו לטובת בנייה של שיכונים. לשטח הזה יש ערך אדיר עבור כל תושבי המדינה שמגיעים לפה לטייל".

איפה זה עומד עכשיו?
"כרגע זה נמצא בידיה של שרת הפנים שאמורה לחתום על ההמלצה של הוועדה הגיאוגרפית חיפה להעברת השטח הנ"ל לעיר יוקנעם. למרות המאבק החם שהתנהל באזור והתחושה שהוועדה תיסוג בה מהמלצתה, בסופו של דבר זה לא קרה ואנחנו מנסים להילחם בה בכל דרך. כמועצה הצענו הרבה פתרונות חלופיים, שהעיקרי שבהם הוא ציפוף בתוך יוקנעם ובנייה לגובה. כמו

ממשלה וכל הגופים הרלוונטיים בארץ (קק"ל, רשות הטבע והגנים, החברה להגנת הטבע וכו') וכמובן נציגי המועצה, כולל ראש המועצה. הגורם המקצועי שמפקח עלינו זו ועדת אדם וביוספרה ישראל, ועדה ששייכת לאונסק"ו ישראל ולמשרד לאיכות הסביבה".

יש עוד מרחבים כאלה בארץ?
"נכון להיום אנחנו יחידים בארץ. היה גם בכרמל אבל הם יצאו מהתוכנית. מרחב נחל שקמה בדרום פועל עכשיו להקמת מרחב ביוספרי בשטחו".

את מגדירה את התוכנית כהצלחה?
"כן. אני חושבת שיש פה באמת חשיבה פורצת דרך, שמבינה את חשיבותו של האדם בסביבה ובעיקר את היכולת שלו להשפיע על סביבתו. המודל של מעורבות ושיתוף הציבור הוא מאוד מיוחד. יש פה אפשרות לתושבים להיות שותפים בתהליכים, הרבה יותר ממה שקורה בדרך כלל".

היו לכם כישלונות?

המחוזית שדחתה אותה. באוקטובר 2020 נדחה הערעור האחרון של היזמים ע"י המועצה הארצית לתכנון ובנייה. א.ר. אגב, זה הפרויקט היחיד עד כה של טורבינות רוח שבוטל בארץ".

איך הגיבו בעין השופט?
היו שם אנשים שמאד כעסו על התערבות המועצה והיו גם אנשים שהרגישו שהמועצה שמרה עליהם ועזרה להם לשמור על הבית. ראש המועצה, איציק חולבסקי, הוא בעצמו חבר עין השופט והייתה לו במקרה הזה התנהלות לא פשוטה. אבל הוא לקח אחריות כראש מועצה ולא כחבר קיבוץ וגם הוא התנגד לפרויקט.

איך המרחב הביוספרי נכנס למערכת החינוך?
"הוטמעה פה תוכנית שמכניסה את העקרונות הביוספריים למערכת הלימודים. הרעיון הוא שלא לומדים רק לימודי סביבה אלא באמת על החיבור בין האדם לסביבה. למשל

אם קיבוץ ירצה לגדול, מתישהו הוא יהיה חייב לבנות לגובה. למען האמת אני גם מקווה שהמדינה תקשה יותר ויותר לפרוץ מהקו הכחול החוצה. זה גם אינטרס שלנו

השיקולים שלנו כי זה לגמרי סובייקטיבי. שיקולים שכן נכנסים הם מידת הפגיעה הצפויה במערכת האקולוגית, פגיעה בתשתיות אחרות, מידת הרעש וכו'. מביאים מדרים מדעיים כדי לקבל החלטה מושכלת. בסוף, אחרי הרבה מאד

השונים, מה לפיתוח ומה לשימור, ונקבעים כללים לכל אזור. התוכנית שגובשה הוגשה לאונסק"ו ב-2008 ולקח עוד שלוש שנים לעבור את כל המשוכות שלהם עד שזכינו לאישור הרשמי ולהכרה כמרחב ביוספרי בינלאומי. מאז אנחנו מנסים כמה שיותר לפעול על פי ההכרה הזאת".

מה זה אומר בשטח?
"זה אומר כמה דברים. ראשית, שאנחנו מחויבים לפעול על פי הכללים של מפת האזור. יש שלושה סוגי אזורים: אזורי ליבה (גלעין) - הם האזורים שהכי מוגנים מבחינה אקולוגית. אלה המערכות האקולוגיות בתפקודן המיטבי. לאחר מכן יש את אזורי החייץ, שחוצצים בין אזורי הליבה לאזורי המעבר, ויש את אזורי המעבר שהם אזורי הפיתוח. לכל אזור יש את ההגדרות שלו מה מותר ומה אסור לעשות בו. לדוגמה, לפני חצי שנה המועצה רצתה להתקין תאורה בשביל היקפי שמחבר בין ארבעה ישובים ומשמש גם כטיילת של פנאי וספורט. הליכה, ריצה, אופניים וכו' (השביל המרובע ברמת מנשה). אבל השביל הזה נמצא בשטח חייץ, שזה אומר שטח ללא פיתוח נוסף או הוספת תשתיות, ותאורה זה הוספת תשתית. לכן היינו צריכים לפתוח את זה לאישור הציבור וקיימנו הצבעה פתוחה לכולם באתר המועצה. ברוב קולות הוחלט לתמוך בפרויקט, שתוכנן מראש עם הגבלות של תאורה סביבתית, אבל אם לא היינו מרחב ביוספרי לא היינו צריכים את אישור הציבור. המועצה רשאת להחליט על כך לבד.

דוגמה נוספת, יותר בעייתית, הייתה מיזם של קיבוץ עין השופט יחד עם יזם (חברת אנרג'יקס) להקים תשע טורבינות רוח בגובה 180 מ' (קצה להב) בשטחים חקלאיים של הקיבוץ. הבעיה הייתה שגם השטחים הללו מוגדרים כשטחי חייץ במפת האזור. כלומר שצריך לכך אישור ציבורי. כאן כבר הייתה דילמה קשה, האם אנחנו מתערבים בפרנסה של יישוב, כן או לא. בסופו של דבר פתחנו את זה לכלל הציבור ועשינו על כך עשרות דיונים ציבוריים. היה אז מעט מאוד מידע בארץ לגבי פרויקט כזה, והמוטו המרכזי שלנו הוא לקבל החלטות על בסיס איסוף נתונים מקצועיים ולא על בסיס תחושות. למשל, שיקול אם זה יפה או לא, לא נכנס למערכת

חלק מ"שטח המריבה" באזור עמק השלום. ברקע: העיר יוקנעם והכרמל (מזר המזרחי) צילום: איל בן חיים

המודל של מעורבות ושיתוף הציבור הוא מאוד מיוחד. יש פה אפשרות לתושבים להיות שותפים בתהליכים, הרבה יותר ממה שקורה בדרך כלל

שקיבוצים בעתיד יצטרכו להתחיל לבנות לגובה, כך גם העיר".

את חושבת שקיבוצים יתחילו לבנות לגובה?
"אני בטוחה. לא תהיה ברירה כי המדינה לא תאפשר יותר בעתיד יציאה מהקו הכחול. כבר עכשיו זה קורה. אם קיבוץ ירצה לגדול, מתישהו הוא יהיה חייב לבנות לגובה. למען האמת אני גם מקווה שהמדינה תקשה יותר ויותר לפרוץ מהקו הכחול החוצה. זה גם אינטרס שלנו. במקום או במאחר קיבוצים יתחילו לבנות לגובה".

את עוד אופטימית לגבי המאבק מול יוקנעם?
"כן, אני אופטימית. אני חושבת שמה שקורה היום עם המודעות למשבר האקלים, מבהיר לכולם, וגם למדינה, שחייבת להיות לנו אחריות סביבתית וצריך לפתח את הסביבה עם חשיבה. לכן אני מקווה ומאמינה שזה לא יאושר בסוף והשטח המדהים הזה יישאר כמו שהוא היום: טבעי, ירוק ופתוח לכולם".

"אנחנו נמצאים במאבק מתמשך מול תוכנית של העברת שטח גדול משטחי המועצה, 1,150 דונם, לעיריית יוקנעם הסמוכה. המאבק הזה, שהיה מאוד מתוקשר בזמנו ('המאבק על עמק השלום'), טרם הוכרע ועוד לא סיימנו אותו בהצלחה. זה לא קשור רק למרחב הביוספרי, אבל אם הייתה למדינה

בביה"ס פלגים שנמצא בהזורע הילדים חקרו את עצי הפקאן הרבים ברחבי בקיבוץ, כחלק מלמידה על המערכת הטבעית של המקום. אנחנו כל הזמן עובדים מול כל מחלקות המועצה. גם פרויקט של תכנון ביוב באחד הישובים מגיע קודם כל לצוות הביוספרי. למרחב הביוספרי יש גם מנהלת ששותפים לה משרדי

דיונים ציבוריים, המלצת הציבור למועצה הייתה להתנגד לפרויקט, וזו אכן הייתה עמדת המועצה לוועדה המחוזית. במקרה זה המועצה עמדה נגד יישוב בשטח ולא תמכה בפרויקט כלכלי שלו. בסופו של דבר, אחרי מספר ערעורים, המיזם הזה בוטל סופית (התוכנית הוגשה בינואר 2015 לאישור הוועדה

ני האדם עץ השדה

הוא מקום מפגש, אתר פולחן, מוקד תרבות, סיפור של מקום. דומיננטי בנוף, בולט בגודלו, מאריך שנים ומספק לאדם מזון וחומרי גלם. עבודת מחקר שערך **אמנון להב ז"ל** מקיבוץ גלעד, בנושא העצים בנוף רמת מנשה, משלבת את ההיסטוריה בסיפורו של העץ

עפרה בריל

קיצור תולדות

אזור רמות מנשה היה מיושב בצפיפות יחסית לאורך כל ההיסטוריה. הכפרים הערביים שהתיישבו בו היו הגורם העיקרי לדלדול החורש הטבעי ולשינוי פני הצומח ומפת העצים בשל הרעייה המסיבית והצורך בעצי הסקה (בשונה ממה שנהוג לחשוב שהכחדת הצומח נגרמה על ידי הכריתה של הטורקים במלחמת העולם הראשונה) והם גם תרמו לנוף: בוסתני זית, שקה, תאנה וחרוב, עצי אלון ואלה, שדרות צברים ופה ושם צפצפות ליד מקורות מים (נחל קיני, נחל שלף, עין ספולול). ריכוזי אירוס ארם נהריים סגול, הפורח עד היום בכתי הקברות ועצי אלון בולטים, נחשבו מקודשים בזכות מסורת או קבר שלידם. לעומתם, התייחס המפעל הציוני לגבעות כאל שממה שיש להפרותה ולשנותה.

דונם פה ודונם שם

ב-1928 הוקמה במשמר העמק המשתלה הראשונה של קק"ל, וניטעו 48 דונמים ראשונים של אורן. יחד עם יער הרצל שליד בן שמן, ויער בלפור שמעל גניגה, זו הייתה התחלת נטיעת היערות של קק"ל בארץ בידי האדם. מדיניות הנטיעות ההמוניות, שנמשכה באזורנו עד שנות המדינה הראשונות, נבעה משילוב אידיאולוגיה וציונות עם געגועים לנוף אירופי, מאבק לבעלות על הקרקע ורווח כלכלי. יער "משמר העמק" ויער "עין השופט", הפכו לשם

דבר, ונקשרו עם פעילות קורסי ההגנה בג'וערה.

עם קום המדינה ובעקבות נטישת הכפרים הערביים, חל שינוי מהותי בנוף העצים שלנו. תהליך נטיעות קק"ל נמשך והתרחב, ואנשי המושבים הסמוכים, אליקים ומדרך עוז, מצאו את פרנסתם בעבודות ייעור. הם נטעו חורשות ובתהליך איטי חל שיקום נוף אלוני התבור בגבעות שבין דליה לגלעד, כשעדרי הבקר לבשר מסייעים ברעייתם לטיפוח יער פארק מרשים. אלמנט חשוב שנוסף לנוף הם גני

שורת הארונים בין רמת השופט לעין העמק

שורה של כמה עשרות ארונים שניטעו על ידי ראשוני קיבוץ רמת השופט ב-1941, כסימון גבול בין האדמות שניקנו מהכפר ריחנייה ובין השטח שנותר בבעלות אנשי הכפר. חלק מהעצים נשרפו או נעקרו במהלך השנים, אך עדיין ניתן להבחין בקו העצים שנמשך מעין העמק מזרחה, במקביל לנחל השופט, יורד ומגיע עד לערוץ האולמוסים ומפעל פולגל. לכפר ריחנייה, שתושביו ברחו באפריל 1948, למרות הפצרות אנשי רמת השופט שיישאר במקומם, כמעט אין זכר בשטח. קו העצים הוא עדות אילמת לתהליך רכישת האדמות ברמות מנשה, אות שהקרקע נקנתה בדרך חוקית מבעליה החוקיים ובהסכמות שהושגו עם התושבים הערבים. לרוב, חזרו ושילמו עבור הקרקע גם פעם נוספת לכפריים שישבו עליה כאריסים. חשוב לספר זאת נוכח טענות הנישול והנפקה, המושמעות כיום בהתרסה כנגד המיתוס הציוני.

צילום: באדיבות ארכיון עין השופט

אלון התבור של ילדי גלעד

בעלי חיים שניזונו מפירות, כמו תנים ועטלפים.

סיפורי עצים

לאור סכנת הכחדה של עצים מיוחדים, הוקמה בארץ עמותה לשמירתם ונערך סקר עצים בוגרים, לצורך תיעוד, חינוך ומודעות ציבורית וגם כפעילות לשימור והגנה.

הסקר תיעד עצים בני 60 שנה ומעלה, בעלי מופע מיוחד ומרשים, עצים נדירים וכאלה שיש להם היסטוריה או סיפור מיוחד. רוב הפעילות, שהחלה כבר בשנת 1990, נעשתה בידי מתנדבים, בעזרת משרד החקלאות, המחלקה להנדסת הצומח, גננות נוף יחד עם קק"ל ורות"ם - שביצעה סקר מקביל של עצים קשישים בשטחי הבר.

"בית המכשפה" נחל זוהרה

ריכוז יפה של עצי תאנה, גפנים והדרים (חושחש), באפיק נחל זוהרה, לרגלי בית הקברות של קיבוץ עין השופט. לידם בריכת מים בתוך מבנה בטון, שילדי עין השופט קראו לו "בית המכשפה", בגלל דלת הברזל האטומה, הקולות המשונים שבקעו מהמבנה ואולי צורת עץ התאנה המפותל שצמח כאן. כאן למדו לשחות, בימים שטרם היו בריכות שחיה בקיבוצים. המעיין נקרא "עין סוס" והוא היה לכו של בוסתן ערבי עם עצי רימון, תאנה, אגוז, הדרים וצברים. כאן היה מקור המים של חברי עין השופט שעלו לג'וערה.

שני הברושים ב"רמת השניים", בעמק השלום

במקום המפגש של נחל השופט עם נחל השניים, נוצר עמק קטן ובאמצעו בולטים שני ברושים. הם ניטעו לזכר יואש זולר ויצחק קליצ'בסקי, שנרצחו כאן בשנת 1936, בימי המרד הערבי. יואש ויצחק שמרו על חלקות נטועות של עצי פרי. את הברושים נטעה ידידתם גאולה לישנסקי (אשת טוביה, בנו של יוסף לישנסקי, איש ניל"י) לזכרם אחרי הרצח. מדובר בסיפור ההיאחזות באדמת הארץ בכלל, וניסיונות ההתיישבות ביקנעם בפרט. המקום בו הם ניטעו מוכר היום כ"עמק השלום", בעקבות הקמת החווה של הרמן מצנר ויוסף אלישע, שני המתבודדים הגרמניים שחלמו על שלום בארץ, ולא זכו.

צילום: באדיבות ארכיון עין השופט

פריחה ואלוני תבור ליד מאגר רז

המידע המתפרסם במדור זה הוא מטעם מטה התנועה הקיבוצית

מעבר מעונות היום למשרד החינוך - מה המשמעויות וכיצד הוא ישפיע על מערכות הגיל הרך בקיבוצים?

בשבוע שעבר קיימה רשת "הגן הקיבוצי" באגף חינוך של התנועה מפגש ארצי עם מנהלות גיל הרך, בו הוצגה תכנית המעבר של מעונות היום ממשרד הכלכלה לאחריות משרד החינוך. מטרת המפגש הייתה להכיר את המעבר ואת חלקיו (כפי שהם מוכרים בעת הזו) ואת הכתובת בסוגיות השונות

חצר גרסאות בגן קיבוצי. המעבר מביא עמו בשורה של הסתכלות על הילד מגיל לידה, תוך בניית מעטפת מקצועית ואיכותית שתלווה את ההתפתחות שלו במסגרת החינוכית.

את קשרי העבודה של הגן הקיבוצי ואגף חינוך עם משרד החינוך במקום המאפשר השתלבות מקצועית ביצירת המענים ומינופם לחיזוק מערכות הגיל הרך בפרט, ומערכת החינוך בקיבוץ ככלל.

מפגשי מנהלות הגיל הרך יתקיימו מעת לעת על פי המידע והידע המתעדכן.

סינטיה כהן, מנהלת הגן הקיבוצי, תהווה כתובת לכל סוגיה או אתגר מערכתי בהתייחס למעבר - מוזמנות ומוזמנים לפנות אליה:

cintia@tkz.co.il

למרחב הכפרי בנושאים אלו.

- קידום ומיסוד ההכרה במערך ההדרכה של התנועה כמי שיכול לספק את ההדרכה המקצועית למערכות החינוך מלידה עד גיל שש, תוך שיתוף פעולה עם המפקחת ומשרד החינוך.

- הכשרות מקצועיות - עבודה על שילוב תכנים מקצועיים שמדברים את התפיסה החינוכית הקיבוצית בתוך ההכשרות במכללות לחינוך שיקבלו את המימון של משרד החינוך.

המעבר אינו שלם, אך הוא "תופס"

כיצד צעדים אלו ישפיעו על המערכות שלנו?

הרגולציה והעמקת הדרישות המגיעות ממשרד החינוך מחזקים את האמונה בגן הקיבוצי בחשיבות יצירת שיתופי הפעולה יחד עם המועצות האזוריות ומשרד החינוך, לשם שמירה על הייחודיות שלנו וגם לשם יצירת מרחב של למידה מתוך העשייה שלנו.

בימים אלו עסוקים מאוד ברשת הגן הקיבוצי ואגף חינוך בכלל, ביצירת תכניות עבודה סביב הנושאים הבאים:

- מנהלת הגיל הרך היישובית - עבודה משותפת עם המועצות האזוריות ומשרד החינוך על מנת להכיר בתפקידה של מנהלת הגיל הרך ביישוב כמי שמתכללת את כל נושא החינוך ויכולה להיות כתובת ושותפה בעבודה עם המפקחת של משרד החינוך.

- חשיבות הרצף החינוכי וחשיבות ההדרכה שהמערכת מקבלת עם הבנה לצרכים הייחודיים של כל מקום.

- הרחבת מעגל השותפות עם משרד החינוך - בניית סדרת מפגשים בהובלה משותפת עם משרד החינוך

משרד הרווחה והביטחון החברתי: מעונות יום שיקומיים ומשפחות רווחה יישארו באחריותו.

משרד החינוך: באחריותו תחום הפיקוח, ההכשרות, הרישוי, הבינוי וכל המעונות בהם מתחנכים שבעה פעוטים ויותר.

פיקוח ורישוי: הרחבת מערך הפיקוח והרישוי באמצעות הוספת תקנים.

רכזת רשותי לגילאי לידה - 3: תקציב ייעודי לרשויות מקומיות לצורך מינוי רכז לטווח גילים זה.

הדרכה במסגרות החינוכיות: מימון ארבע שעות הדרכה מתוקף חוק הפיקוח.

הכשרה מקצועית: קורס הכשרה של 220 שעות לצוותים החינוכיים שעובדים במעונות ובגני משרד החינוך. ההכשרה תינתן במימון המדינה במכללות לחינוך.

בינוי: תוספת תקציב של 600 מיליון ש"ח לטובת בינוי של מסגרות חדשות.

תקן מטפלות: שינוי תקינה במעונות הסמל כשלב ראשון שיחל כבר בשנת הלימודים תשפ"ג.

ביום שני שעבר (10.1) הועברה באופן רשמי וחגיגי האחריות על הגיל הרך ממשרד הכלכלה למשרד החינוך. במקור, הוקם אגף מעונות היום בזרוע העבודה במשרד הכלכלה והתעשייה, במטרה לעודד השתלבות של אימהות בשוק העבודה, מה שהוביל לתפיסת עבודה לפיה התפקיד של מסגרות לתינוקות ופעוטות היא בייביסיטר ולא שירות טיפולי חינוכי שממוקד בצרכים ההתפתחותיים של הפעוטות.

מעבר מעונות היום למשרד החינוך מביא עמו בשורה של הסתכלות על הילד מגיל לידה, תוך בניית מעטפת מקצועית ואיכותית שתלווה את ההתפתחות שלו במסגרות החינוכיות. במעונות (לידה - 3) בהם יותר משבעה פעוטות האחריות תחלק בין שלושה משרדים.

משרד הכלכלה והתעשייה: סוגיות הסכסוך והרישום נשארות באחריותו, כולל רישום הילדים למעונות הסמל לצורך מבחני שכר וקבלת דרגה, וכמו כן משפחתונים ימשיכו לעבוד תחת אחריותו.

אימוץ חיילים בודדים בקיבוצים: כל התורה שבעל פה - עכשיו בכתב

בהתרגשות ובגאווה השיקה מחלקת חיילים בודדים את הספר הדיגיטלי "חיילים בודדים בקיבוצים - הלכה למעשה", שעונה על הצורך לרכז את כל עולמות התוכן לצד הפרקטיקות היומיומיות בטיפול בחיילים הבודדים בקיבוצים

יעל למחלקה, מוסיפה: "בשנה וחצי האחרונות שבהן אנו עובדות יחד העמקנו רבות בעולמות התוכן של צעירים בודדים ולמדנו רבות בנושא. אנו מעבירות מדי שבוע את הידע והניסיון, כמו גם את השקפת עולמנו, בכל אינטראקציה עם רכזות ורכזים, משפחות מאמצות וממלאי תפקידים בקיבוצים. הספר מרכז את כל הנ"ל וימשיך להתעדכן ולהתעשר במידע והעמקה מעת לעת."

את הספר ניתן למצוא באתר האינטרנט של התנועה הקיבוצית או לבקשו מי על אייזנר:

yael@tkz.co.il

בתנועה הקיבוצית מטייבים תהליכים ושואפים לשיפור מתמיד, ומשכך ריכזנו וכתבנו את כל הנושאים המעסיקים אותנו, "אומרת יעל אייזנר, מנהלת המחלקה, ומדגישה כי "הספר אינו תחליף לקשר הרצוף, האישי והאנושי בין צוות המחלקה ורכזות ורכזי החיילים הבודדים וגרעיני צבר בקיבוצים. יחד עם זאת, בהיקף הפעילות שכולל מעל 75 קיבוצים, מברעם ועד גרופית, ויותר מ-700 חיילים בודדים המאומצים נכון לרגע זה בקיבוצים, יש מקום גם לסטנדרטיזציה והתמקצעות". מוריה איילון שחר, שותפתה של

החיילים הבודדים הראשונים שאימצו בקיבוץ גלאון לפני כשנתיים וחצי מלומים במש"קיות מהצבא

הספר מרכז ומעביר אל הכתב את כל ה"תורה שבעל פה" שעברה מדור לדור, מימיה הראשונים של התכנית בהובלת צביקה לוי ז"ל ועד היום. הספר מיועד לכל העוסקים במלאכה ומוגש לעמיתינו בקיבוצים, האנשים אשר הופכים את פרויקט אימוץ החיילים הבודדים לתכנית הדגל של התנועה הקיבוצית בחברה הישראלית. לכל אותם מלאכי החיילים הבודדים שהופכים עבורם את השירות לחוויה נעימה יותר ובודדה הרבה פחות, ועושים את הפלא הזה הלכה למעשה. "הצבא ומחלקת חיילים בודדים

הבהרה חשובה:

בגיליונות הקודמים של 'זמן קיבוץ' התפרסמו מודעות שיווקיות בנוגע לרכישת מנוי בתשלום לעיתון. מודעות אלה פורסמו ללא ידיעת התנועה הקיבוצית או על דעתה. אנו מבקשים להבהיר לכלל חברות וחברי הקיבוצים כי העיתון, הממומן מכספי התנועה, ימשיך להיות מופץ בקיבוצים ללא כל תשלום, כפי שהיה עד כה. המשך קריאה מהנה.

נל שבת - ט"ו בשבט

מכשפה טובה, מרצה באקדמיה ומלקטת צמחים יצאו בבוקר שבת לטייל בטבע. אז לא תחילתה של בדיחה וגם לא של סיפור אגדה, אלא רק חלק מהזהויות והכישרונות ששייכים לאישה אחת מופלאה מקיבוץ עמידר

בת ארז יוגב

צילום: יואל אטיאס

לילך מוצפי הראל, "בת קיימא". מרגישה כמו אישה עם כוחות-על

לילך מוצפי-הראל (עמידר) מקבלת את פנינו בחיוך שזוף בפתחו של נחל קורן. "אתם מוכנים להפתעות מרגשות ולגילוי עולמות?" היא שואלת בקול מלא כריזמה, ובין רגע אנו הולכים אחרי החליל שלה, או יותר נכון אחרי סל המלקטות שלה, מפצצים עלי דולב יבשים מתחת רגלינו, מקפצים על פני סלעי בזלת, ובעיקר מתכופפים כדי לתהות - האם זהו צמח שיוכל להוות בסיס איתן לארוחת הצהריים שלנו? סביבנו תכלת שמיים, עקבות חזירי בר, עצי צפצפה, שיחי פטל שפירותיהם יבשו, ועץ תאנה בשלכת, שבקצותיו דבלים מצומקות. מי מהם יצילנו מרעב? תוך דקות ספורות מסבירה לילך, שהדברים היפים באמת, לאו דווקא סמויים מהעין, ובהחלט נגישים אל היד - ובהנחייתה אנו קוטפים ענף של שומר וחוכזה, עלי חוטמית זיפנית יחד עם עלי חרדל חריפים. "לקטוף בידיים", היא קוראת לעברינו, "כך תרגישו איפה הצמח נותן לכם לקטוף אותו...". "שירת העשבים" כבר אמרנו? לאחר שתסתיים שעת השוטטות בסופרמרקט של הטבע, נפגוש את שירה הנפלאה, שכבר עומדת על המדורה הבערת, ומזמינה אותנו לשבת על המחצלות הפרושות. נטחן קמח מלא, ונהדק פיתות שיונחו על הסאג'. מהר מאוד יעלו מחבתות וסירים על האש - נזיד שורשים ריחני, מוקפץ פיקנטי עם עלי חרדל, ולצידם סלטים רעננים, שלכל אחד מהם טעם ומרקם מיוחד משלו. תה עשבים חם וחרוף, סוגר את הפינה ומכין אותנו היטב לשנ"צ של שבת. לילך נולדה לפני 43 שנה במושב מרגליות, למשפחה שורשית שהתפרנסה מחוות לולים ומטעי

לא היה לי מושג שהעסק יתפוס כזו תאוצה. בתחילת הדרך חוויתי המון חוסר ודאות - לגבי הקהל שיגיע, שינויי מזג האוויר, ואפילו פרות שהתכוונתי ללקט

צילום: יואל אטיאס

סירים על האש

אפרסקים. נוף ילדותה היה מורכב מהרי הגליל העליון, אוויר פסגות נקי, טיולים במרחבים ירוקים, והצטרפות שגריתית לדורותיה ולאביה, שלימדו אותה כבר בגיל צעיר את מלאכת הליקוט. "אספנו חובזות, תאנים, אגס סורי ועוזרה. משמעותית במיוחד עבורי היא דודה סגולה מוצפי, פרופ' למיקרוביולוגיה, חוקרת במיג"ל, ונחשבת לאחת מהמומחיות בארץ בתחום הפטריות. בזכותה רכשתי את האהבה והרצון ללמוד ולחקור. עם זאת, הליקוט היה חלק מחיי היומיום כמושב, עניין שגרתי שלא ראיתי בו תחום להתפתחות מקצועית. כילדה נמשכתי לדיסציפלינות מדעיות - למדתי בחוג לנוער שוחר מדע, הייתי בכיתת מחוננים במכללת תל חי, ובתיכון למדתי במגמת פיזיקה. בקיצור - חנונית על".

לאחר שנתיים בשרות לאומי, יצאה מוצפי לטיול הגדול בעולם, שם מצאה את בן זוגה ואבי ילדיה, וחזרה לחיות אתו באיילת השחר, קיבוץ הולדתו. "החזרה לגליל הייתה מהלך טבעי עבורי. אמנם גרתי בעיר לתקופות קצרות, אבל די מהר הבנתי שאני זקוקה לנוף שבו אני מרגישה ביטחון וחיבור לארמה". לילך ידעה שהיא רוצה ללמוד לתואר ראשון במכללת תל חי, וחשבה על מגמת עיצוב. עלעול מקרי בעלון המידע של המכללה חשף בפניה את החוג למדעי הסביבה: "סילבוס החוג תפס אותי במהות הפנימית שלי, באופן בהיר הבנתי שזה מה שאני רוצה לעשות בחיי, להתעסק באיכות הסביבה ובקיימות. הבחירה ללמוד במכללת תל חי נתנה לי הרגשה כאילו אני 'חוזרת הביתה', וממשיכה לצמוח מתוך המקום שהעניק לי כר ללימודי בנערותי".

מנהיגה סביבתית

בין השנים 2002-2005 למדה לילך לתואר ראשון במדעי הסביבה, תוך שהיא מיישמת את רעיונותיה והעקרונות בהם היא מאמינה, כאקטיביסטית בגופים סביבתיים: "ברחבי האוניברסיטאות והמכללות בארץ פועל ארגון סטודנטים ארצי שנקרא 'מגמה ירוקה', במסגרתו מוקמים 'תאים אקולוגיים' במוסדות האקדמיים, הפועלים בתחום של סביבה וקיימות. כבר מהשנה השנייה ללימודים ניהלתי את התא האקולוגי בתל חי, וזו הייתה אבן דרך מכוננת בחיי ובקריירה שלי. להיות רכות תא פרושו להשתתף במקביל ללימודי

קהילתיים. כמו כן, הייתה חלק מצוות שנקרא "הקמפוס הירוק", מרצים וסטודנטים שדואגים לתחום האקולוגי במכללה. במקביל לכל אלו, עבדה כפריילנסרית וייעצה לאנשים פרטיים בתחום של בנייה ירוקה, כיהנה בתפקיד של נציגת השר לאיכות הסביבה בוועדה המקומית לתכנון ובניה, ונלחמה על עקרונותיה "בעולם גברי, כוחני, שהפרקטיקה בו מסוכנת. לאט לאט זיהיתי שכל זה בעצם לא בשבילי. אמנם, העיסוקים האלו עניינו אותי כי אני אישה מאוד סקרנית, אבל לא הרגשתי שאני קמה עם תשוקה בבוקר, עם שמחה".

הקרטון שנתן אנרגיה

קורס של שבוע שהתמקד בבנייה בקרטון הכניס לילך אנרגיות חדשות, שהובילו לשינוי כללי באורחות חייה: "פתאום הבנתי שאני רוצה לקום כל בוקר באנרגיות מטורפות, ולא בתחושת מרמור. החלטתי לקחת שנה הפסקה מרב עיסוקי, הורדתי הילוך בעבודה, הוצאתי את הילדים ממסגרות החינוך לחינוך ביתי - וכך היה לי זמן לבדוק מה אני רוצה בחיים".

איך אפשר לחשוב מה את רוצה בחיים כשיש לך ילדים קטנים על הראש במשך כל היום?

"להפך", מפריכה לילך כל דעה קדומה בנושא, "היה לי את כל

הזמן שבעולם לרשותי, כי קמנו בבוקר בלי לחץ ללכת לגן, אוכלים כשרעבים, ישנים כשצריך, משחקים, חוקרים. התנהלנו בנחת וברוגע. טיילנו בחוץ, בילינו בספרייה, ולעיתים נפגשנו עם עוד משפחות של חינוך ביתי. חיינו בשלווה בלי האטרף של החיים. גם מבחינת הפרנסה מצאנו דרך להסתדר, מה גם שנחסך שכר הלימוד של הגנים בקרוץ".

ב-2013, התגלגלה לילך, בדרך מקרית, לקורס מדריכי הליקוט הראשון בארץ שהונחה על ידי שימי רף. שימי, מלקט ידוע, החזיק בחזון שלפיו הליקוט צריך להיות חלק מהתרבות והכלי של שבת. הוא הבין שברגע שיוכשרו עוד מדריכים בתחום ויעלה ההיצע, הביקוש יעלה בהתאם. בשלב זה של חייה, לילך לא היו שאיפות גדולות להיות מדריכת ליקוט. "בסה"כ רציתי להעשיר את עצמי ולהנות, ובאמת הקורס עשה לי סוויץ' בראש לגבי דרכי הוראה ולמידה. בניגוד להוראה הפרונטלית והממוסדת באקדמיה, כאן זכינו בלמידה חווייתית, דרך משחקים, טיולים, והפעלת כל המערכת החושית. במהלך הקורס נדרשנו להעביר בעצמנו סיור אחוה, ולאחר שעשיתי את זה בפועל הבנתי שהגעתי למקום הטבעי שלי, וזה בעצם מה שאני רוצה לעשות בחיים - להיות עם אנשים בטבע וללקט צמחים".

לאט ובזהירות

העסק הפרטי של לילך נבנה בתהליך מאוד אטי: "בהתחלה העברתי סיור אחד בסביבת איילת השחר. השמועה עשתה לה כנפיים והוצאתי סיור נוסף. לאט לאט צמחתי, בקצב שמתאים לאופיי ולמשפחתי. עם הזמן התארגנתי על ציוד, חיפשתי מקומות נוספים לסייר וללקט בהם, וככל שהפניות אלי התרחבו, כך גם 'יצאתי אל העולם', הצטרפתי אל הרשת האינטרנטית ופתחתי אתר וחשבון פייסבוק".

חששת להקים עסק בתחום שוליים כזה? מאיפה התעוזה לחשוב שאנשים יבואו ללמוד אצלך? ועוד בקורסים שנתיים?

לילך משיבה לשאלותי התקיפות בעדינות וברוגע של מי שבטוחה בעצמה ובדרכה: "לא היה לי מושג שהעסק יתפוס כזו תאוצה. בתחילת הדרך חוויתי המון חוסר ודאות - לגבי הקהל שיגיע, שינויי מזג האוויר, ואפילו פרות שאוכלות צמחים שהתכוונתי ללקט. העסק דורש לוגיסטיקה ענקית, שחייבה אותי לצמוח באופן אטי וזהיר. התקדמתי מסיור לסיור, מתובנה לתובנה. פעם אחת אפילו עשיתי סיור בחצר הבית שלי - מתוך חשיבה ומסר שהכל נמצא על ידנו ולא צריך לטפס על שום הר. לאורך כל השנים אני ממשיכה ללמוד, לחקור ולהתפתח. כל התחום הזה

הלך והתרחב, וגם שימי רף לא מלמד היום את מה שהוא לימד לפני תשע שנים".
איך אמא שלך קיבלה את המקצוע שמצאת לך?

בהדרגתיות, ללא סיכונים כלכליים, ורב המעגלים סביבי תמכו בי".
לילך מספרת שבמקביל לסיוורים עסקה גם בתזונה אורגנית, בתחום של פארמקלצ'ר, בהקמה של יערות

וכוחות משלך, וזכיתי בכישרונות שאני יכולה לממש. בתחומים רבים הבנתי שאם אני לא אניע את זה - זה לא יהיה. אבל דווקא בשנים האחרונות אני לומדת יותר ויותר

אני אמנם אוהבת את פרח הלילך ואת הריח שלו, אבל לא מרגישה 'לילכית'. זה שם שמתאים לנסיכות ורודות. אם כבר שם של צמח, מתאים לי יותר 'סרפד', כי הוא צמח מדהים - עוקצני מבחוץ, קשוח ומפחיד, אבל בפועל הוא צמח מרפא מיוחד, עם סגולות תזונתיות עליונות

שידעו להזין ולרפא בעזרת צמחים. הן היו מחוברות לכוחות ולמיניות שלהן, אך מכיוון שחיו בתקופות פטריארכיות מאוה, ניסו להחליש אותן. אני אישה שמחוברת לאדמה, אוהבת מדע, ופחות מתחברת אל עולם הנסתר. לכל ידוע שהרפואה המודרנית מתבססת על צמחים, אז כשאנחנו עושות קורס מכשפות ומלמדות למצות צמחים, להכין חליטות מרפאות, ללקט צמחי מאכל, אנחנו מחברות את הנשים לידע קדום. כשאני הולכת ביער, אני מרגישה כמו אישה עם כוחות-על, שרואה ויודעת על דברים שעין בלתי מנוסה לא רואה. מעבר לכל, הקורס הזה, שגם הוא נערך בטבע כמובן, עונה על הצורך בשייכות, בשקט פנימי ובזמן לעצמך. הקורס מאפשר חיבור לקצב הפנימי שלך, ומעניק סוג של ביטחון בסיסי - שאת לא תלויה באיש כדי לקיים את עצמך. השהות בטבע והידיעות שהיא מזמנת היא בעלת סגולות מרפאות ממש".
בדיקה מהירה מניבה כי לילך אינה מדברת בעלמא. לקורסים השנתיים שהיא מעבירה מגיע קהל מגוון ורב גילאי, מכל הארץ. היא מלמדת נטרופטיות, שפים שרוצים להיחשף לעולם הצמחים, אמהות צעירות שלוקחות פסק זמן מהמרוץ, לצד גימלאים שמבקשים להעשיר את עצמם. לסיוורים בשבתות מגיעים אנשים שאוהבים לטייל וללמוד. "ההדרכה שלי פונה למבוגרים. ילדים סקרנים ואוהבי טבע יתחברו לזה, אבל

צילום: יואל אטיאס

לילך מוצפי הראל. סרפד בכל יד

לילך צוחקת: "נגעת בנקודה רגישה... אמא שלי תומכת וגאה בי בהתחלה היא דאגה לביטחון הכלכלי שלי והעדיפה שאהיה שכירה, כדי שאחסוך מעצמי לחץ ומתח קיומיים. היום, כשהעסק עומד על הרגלים ומפרנס אותי, קל לה יותר, למרות שעכשיו היא דואגת שאני עובדת באופן אינטנסיבי מדי. זה נכון שאף פעם אין ביטחון מלא, ושצריך ליצור קורסים חדשים כל הזמן, אבל חשוב לי להיות בחופש ובעצמאות ולנהל את עצמי. אני רוצה לעבוד מתוך תשוקה ועניין, ולא מחפשת שיהיה לי נוח וקל. בסך הכל העסק צמח

מאכל בגליל ובעניינים נוספים שצר המקום מלהרחיב עליהם. בעצמה חיברה את שם העסק "בת קיימא", ועיצבה את הלוגו שמבטא דאגה לכדור הארץ, עיסוק בטבע, ורוך נשי. גם את אתר האינטרנט שלה עיצבה יחד עם אחיה, והכניסה בו סרטונים מוקלטים, פרטי מידע על צמחים והזמנות מעוררות חשק לסיוורים.

ללטיף סרפד

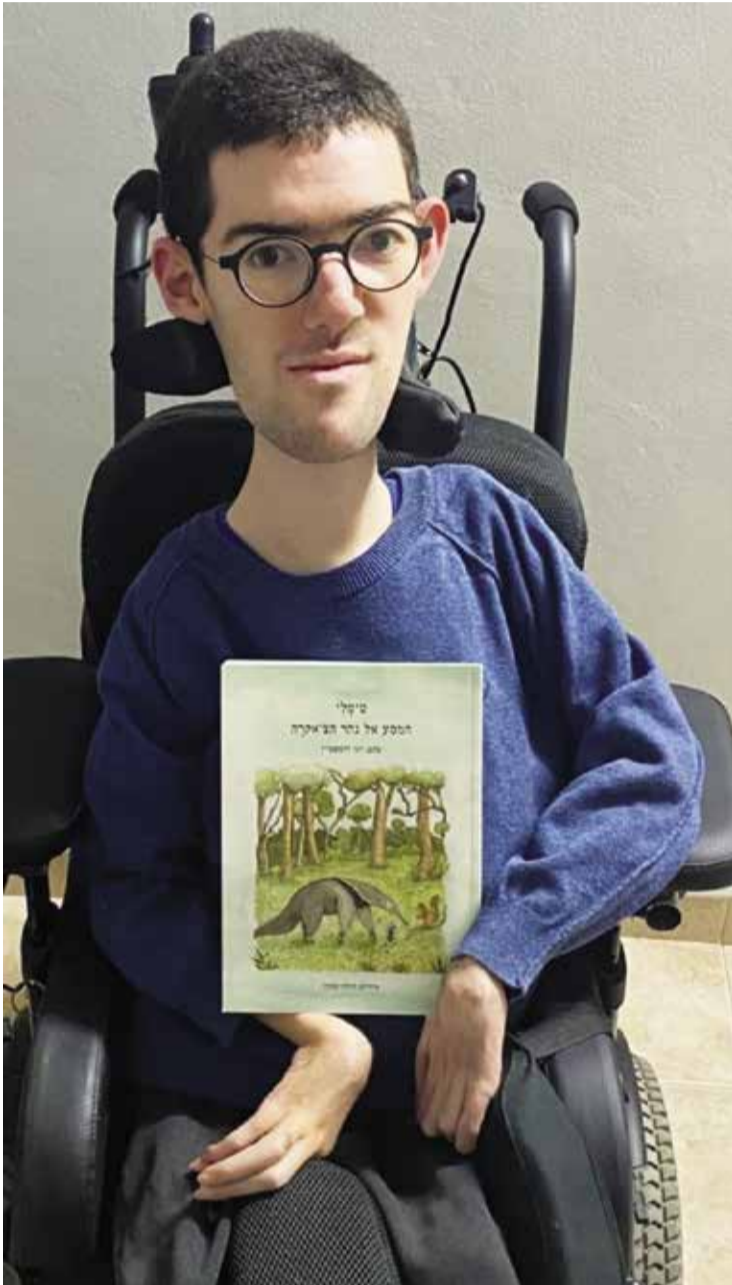
את מסתמכת הרבה על כוחותיך. "זה נכון", משיבה לילך ללא שמץ של התנצלות. "יש לי המון אנרגיות

להיעזר, ופתחתי את הלב והעסק שלי לעוד נשים שעובדות אתי ומתפרנסות מ"בת קיימא". בעיקר חשוב לי לפרגן לשירה אדלר, שעוזרת לי בכל, ואני לא יודעת מה הייתי עושה בלעדיה. אני מקווה שמעגל העוסקות במלאכה רק ילך ויגדל.
באתר את קוראת לעצמך "מכשפה טובה" - וגם מזמינה להצטרף לקורס מכשפות. סליחה על הציניות, אבל מי האנשים שבאים לקורס "פלצני" כזה? לילך לא נבהלת מהסקפיות המופנית אליה: "בעבר, מכשפות היו נשים בעלות חכמה וניסיון חיים,

זו לא הפעלה לילדים. מעבר לכך, אני עושה גם סיוורים פרטיים לפי ביקוש - ימי הולדת משפחתיים, מסיבת רווקות, אירועים קיבוציים ועוד".
התגובות הנרגשות של משתתפי הקורסים והסיוורים, וכתיבתה הפיוטית של לילך באתר, יעוררו אפילו בטטת כורסה, לצאת ולשוח בהרים: איסוף בלוטים מוביל לרקיקות מטעמים, טיול דביק הופך ל"פלסטר שטח", חרובים נטחנים לסירופ מתוק, טבורית עדינה מצטרפת לכריך, זרעי גדילן בקיץ משמשים כפיצוחים, ואפילו סרפד - מוגש כקינוח. מדובר בהמון עבודה - לאסוף, לטחון, לסחוט - אנשים מיישמים את זה גם בבית?
"ברור!" משיבה לילך בסיפוק גדול. "כל הזמן אני מקבלת בוטצאפ ובפייסבוק תמונות של אנשים שמאז הסיוור אצלי עושים זאת באופן עצמאי. הרעיון הבסיסי הוא שהלימוד יהיה פרקטי, גם לאנשים שחיים בבניין בעיר. נכון שיש כאלו שבאים לחוויה חד פעמית, אך לצידם יש מי שאומרים שהמפגש שינה להם את החיים וכל טיול הופך אצלם לבופה".
אז יש אצלך ט"ו בשבט כל השנה - או שיש ייחודיות להג הזה?
"אני לא מציינת במיוחד את ט"ו בשבט, אם כי לרב זה זמן של התעוררות והזמנות של פעילויות בטבע. מבחינתי העונה המקסימה נמשכת כארבעה חודשים ולא יום אחד, בין דצמבר לאפריל, זמן של כלוב, פריחה וירוק בעיניים. באופן טבעי, עם התחממות מזג האוויר, הפעילות יורדת, ובקיץ יש התארגנות לשנה הבאה. באוקטובר, אני שוב מתחילה מחדש".
איזה צמח/ עץ/ פרח את? השם לילך באמת הולם אותך?
לילך מחייכת למשמע השאלה, "את יודעת, הקעקוע האחרון שעשיתי הוא של סרפד. אני אמנם אוהבת את פרח הלילך ואת הריח שלו, אבל לא מרגישה 'לילכית'. זה שם שמתאים לנסיכות ורודות, ואני ממש לא כזו. אם כבר שם של צמח, מתאים לי יותר 'סרפד', כי הוא צמח מדהים - עוקצני מבחוץ, קשוח ומפחיד, אבל בפועל הוא צמח מרפא מיוחד, עם סגולות תזונתיות עליונות. עם השנים למדתי ללטיף סרפדים, וכשמלטפים אותם הם לא דוקרים. לאחרונה התחלתי לעבוד על חדר בריחה וירטואלי, שאחת הדמויות בו היא מכשפה שנקראת 'אורטיקה', כלומר, 'סרפד' בלטינית, אולי התואר הזה הולם אותי יותר".

לעשות את זה, כי לא מתמודדים עם מה שאני מתמודד". בתחילה היה כותב כשהוא שוכב על הבטן ומזיז עם הנשימות את העכבר, מאוחר יותר היה מכוון בעזרת הג'ויסטיק שמחובר לכיסא הגלגלים ועם הזמן למד להפעיל את המחשב בעזרת העיניים. "בכל סמסטר היתה

כשהייתי בכיתה י' אחותי נסעה לפרו לטיול אחרי צבא ונפצעה בתאונה בה היו גם הרוגים. היא נחשבה פצועה באופן בינוני אם כי עם הזמן התגלו דברים נוספים. הדבר הזה השפיע על הבית. לא היתה לי אנרגיה לשבת הרבה שעות, סבלתי ולא יכולתי ללמוד באמת. מורי בית הספר, באישור המנהל, היו מגיעים אלי שעה בשבוע ללמד אותי

יוני רוטשטיין. "זה לא היה קל, לא הכל הסתדר, הקושי הכי גדול היה ללמוד לבד" צילום: מהאלבום המשפחתי

התמודדות חדשה שהייתי צריך לחשוב עם עצמי איך אני עושה. הם לימדו אותי ואני לימדתי אותם. התחושה שזה מוסד שעושה מעל ומעבר כדי לתת מענה לאנשים שאף אחד לא מאמין בהם, הם ראו למה אני מסוגל והיו מוכנים לעשות את המאמץ". את התואר בכלכלה סיים יוני בגיל 23 בהצטיינות יתרה. בסיום התואר התקבל יוני לעבודה כאחראי תשלומים בחברה. "באחריות היה לשלם משכורות ל-400 אנשים בחודש, הכל צריך להיות בזמן, מדויק, הרבה אחריות. כל החיים אומרים לך, במילים או במבטי עיניים, שאתה לא יכול ואז אתה מאמין בזה ובמקום מסוים אתה חושש, מה יהיה אם אני לא אצליח. אבל כשהייתה לי אחריות כלפי המעסיק וכלפי אנשים שמחכים

"בגיל 18 בסיום התיכון הייתה תקופה קשה, מה עושים עכשיו? הצבא לא גייס אותי, האקדמיה לא נראתה אפשרית". בגיל 19 החל ללמוד בכוחות עצמו מספרים, חברים דחפו אותו לברר על אפשרויות ללמידה: "פניתי לאוניברסיטה הפתוחה והם קיבלו אותי בלי שום פחד. הם לא ידעו איך יעשו את זה, אבל לא היה להם ספק שיעשו". למרות האופטימיות שיוני משרד, לא הכול הלך חלק. בימים של טרום קורונה השימוש בזום היה נפוץ פחות, ואיך מציירים גרפים וסימנים מתמטיים כשאי אפשר להשתמש בירידים? "זה לא היה קל, לא הכל הסתדר, הקושי הכי גדול היה ללמוד לבד ואין מי שיראה לך איך

הקשיים, יוני מקבל את מצבו בהשלמה: "זה מה שיש, זה מה שאני יכול". הוא למד בתיכון האזורי "מעין השחר" ועד כיתה י' למד בבית ספר עם כל הילדים. "כשהייתי בכיתה י' אחותי נסעה לפרו לטיול אחרי צבא ונפצעה בתאונה בה היו גם הרוגים. היא נחשבה פצועה באופן בינוני אם כי עם הזמן התגלו דברים נוספים. הדבר הזה השפיע על הבית. לא היתה לי אנרגיה לשבת הרבה שעות, סבלתי ולא יכולתי ללמוד באמת. מורי בית הספר, באישור המנהל, היו מגיעים אלי שעה בשבוע ללמד אותי. נוצר קשר מיוחד עם המורים, יש לנו קבוצה בוואטסאפ הכיתה של יוני" ואנחנו בקשר עד היום". את הבגרות סיים הצטיינות.

מסע אחד

ה-31 בינואר הוא היום הבינלאומי להגשמת חלומות, וזהו היום שבו הוציא **יוני רוטשטיין (25)** מקיבוץ עין החורש את ספרו "טימלי - המסע אל נהר הצ'אקרה". מה מביא בחור צעיר, בעל תואר ראשון בכלכלה בהצטיינות יתרה, שמלמד את עצמו להיות אנליסט בתחום ההייטק, לכתוב ספר ילדים על מסע שנראה כבלתי אפשרי? כנראה העובדה שהוא עצמו מאובחן כחולה SMA ולמרות שאינו יכול להזיז את ידיו ומרותק לכיסא גלגלים הוא מפלס לעצמו את הדרך

מירב ראון

יוני נולד ליוני ואדי, חברי עין החורש, אח צעיר לשתי אחיות ואח גדולים. בגיל שנה אובחן כחולה SMA, מחלה הגורמת לחולשת שרירים כתוצאה מגיוון עצבי אשר החולים בה מאבדים את היכולת להפעיל את השרירים. "עם השנים איבדתי יכולות שהיו לי" מספר יוני בפתיחות, "היכולת לאכול לבד, להחזיק חפצים, לעשות תנועות ידיים. השרירים חלשים והמערכת החיסונית חלשה, כל שפעת מסוכנת מאוד. עברתי הרבה אשפוזים במהלך השנים, כל אשפוז קשה, ויש פגיעה ביכולות. בתקופת הקורונה נשמרתי מאור". למרות

למשכורות, התאמצתי וראיתי שאני יכול. יש לי את שיטות העבודה שלי. הייתי צריך להמציא לי את הדרך שלי". כיום יוני לומד להיות אנליסט נתונים במטרה להשתלב בחברות הייטק.

סיפור הרפתקאות

הספר, אותו החל לכתוב שהיה בן 21, נולד במקרה ומהווה עבורו נקודת מפנה. "הייתי בחופשת סמסטר, עייף, אחרי תקופת מבחנים והתחלתי לכתוב. לא התכוונתי להוציא ספר, הרעיון לסיפור הגיע משום מקום ואימא אמרה לי 'אל תעצור, תמשיך'. עם הזמן סיפור ההרפתקה נשזר בסיפור שלי. הדברים שעברתי עד אותה נקודה, הקשיים שאני התמודדתי ומתמודד עמם הם לא רק שלי. יש להם ביטוי בצורה מסוימת אצלי, אבל כל אחד מתמודד אתם. האנשים שעליהם מבוססות הדמויות בסיפור השפיעו עלי במילים שלהם וחשבת, אולי גם אני יכול להשפיע על אחרים ממה שקיבלתי מהם".

**אני כותב על נושאים
נואבים והכתיבה עצמה
הייתה סבל. הכאב לא
רק שלי, הוא גם כאב של
אחרים. עברתי הרבה
והיום אני מכבד את
הקושי, יודע שהוא מחזק
אותי, חלק בלתי נפרד
מהחיים. אני לא מסתכל
על הירידה, אלא אין
לעלות למעלה**

את הספר מייעד יוני לילדים למרות שהוא עוסק בנושאים לא פשוטים. "אני מאמין שכתבתי אותו בשביל כולם, אבל קודם כל בשביל ילדים, דווקא בגלל הנושאים האלה. ילדים אולי לא יבינו הכל, אבל ירגישו את הדברים כמו שהם יכולים. המטרה שלי להראות לילדים איך אפשר להתמודד עם קשיים, שאצלם מתבטאים בצורה שונה או בעוצמה שונה. מבחינתי, יותר כואב להרגיש כאב של אדם אחר. אפשר לקוות שהמילים שלך והמעשים שלך יהיו השראה וכוח כדי לעזור לאחרים, מעבר לזה אתה חסר אונים". כתיבת הספר הייתה רק חלק אחד במסע. "לא פשוט להוציא בעצמך ספר. פניתי בעצמי לעורך יורם ורטה ולמאיירת הילה חבקין שהסכימו לעבוד על הספר. האמנתי בסיפור, אך לא היה לי את הידע. יש הרבה אחריות והכול עלי: ההדפסה, המשלוח. הדמויות בספר הן כמו הילדים שלי וידעתי שאף הוצאה לא תטפל בהן כמוני. זה היה תהליך

מורכב, היו קולות שאמרו לוותר. תמיד הייתה לי שמחת חיים ורצון, למרות דברים שעברתי: להיות לכה, מצב בריאותי, שלא מבינים אותי, שאומרים לי שאני לא יכול, עברתי לא מעט. כל אלו לא גרמו לי להיות מדוכא או עצוב. יש לי את הכוחות המנטליים שיש לי, אני יודע מה זה קושי, יודע מה זה כאב. אולי דווקא בגלל שהצלחתי להתמודד, אני יכול למצוא כוחות לכתוב על הקשים. אני כותב על נושאים כואבים והכתיבה עצמה הייתה סבל. הכאב לא רק שלי, הוא גם כאב של אחרים. עברתי הרבה והיום אני מכבד את הקושי, יודע שהוא מחזק אותי, חלק בלתי נפרד מהחיים. אני לא מסתכל על הירידה, אלא איך לעלות למעלה. כל יום יש התמודדות עם משהו קשה, לפעמים אני לא מרגיש טוב כמה ימים, לפעמים לדבר זה מעייף. הקושי ישנו, אני חושב איך להתגבר עליו ולא איך לשקוע בו. ואני יודע שאני יכול, גם אם יקח זמן, אמצא את הפתרון, אמצא את הדרך לפתור את מה שאני מתמודד איתו".

גם הקורונה לא תעצור
הקורונה הביאה עמה חששות גדולים וצורך להישמר ויחד עם זאת החלה תקופה של שינוי בתודעה: "הקורונה העלתה את האפשרות לעבוד מהבית, פתאום מבינים שאפשר לעשות מהבית הרבה דברים. זה השפיע על ההבנה עם עצמי מה אני יכול, והראייה השתנתה בזכות התקופה הזו. שינתי לי משהו גדול בתודעה. מצאתי עבודה והדברים הסתדרו טוב מאוד. יש לי הישגים אקדמיים, אני חרוץ ואוהב לעבוד קשה ויש לי שאיפות. הספר "טימלי- המסע אל נהר הצ'אקרה" הוא ספרו הראשון (הוצאת "בינתיים") "בתקווה שיהיו עוד, זה החלום. הדמויות הן כמו הילדים שלי, אני רוצה לגדל אותם ולתת להם חיים. וזו רק ההתחלה".
ערב ההשקה נדחה בשל הקורונה. ניתן להשיג את הספר beintaim.com-ב

התנועה הקיבוצית מזמינה חברות
וחברי קיבוץ להגיש מועמדות לתפקיד

חברות/ת מזכירות התנועה הקיבוצית

בימים אלו, 5 נציגות ונציגי הציבור המכהנים במזכירות התנועה הקיבוצית מסיימים תקופת כהונה. לפיכך אנו פונים בקול קורא לחברות הקיבוצים להגיש מועמדות לתפקיד נציגי ציבור במזכירות.

תקופת כהונה במזכירות הנה עד 4 שנים, חברה או חבר מזכירות שמסתיימת כהונתם הראשונה רשאים להיבחר לתקופת כהונה נוספת.

התנועה הקיבוצית מחויבת לאיזון מגדרי ולאיזון אזרחי-גאוגרפי. לאור הפיזור הגאוגרפי הקיים היום בהרכב המזכירות נודה על הגשת מועמדות של חברות וחברי קיבוץ מאזור עמק המעינות, עמק הירדן, רמת הגולן והערבה.

דרישות התפקיד:

- חבר/ת קיבוץ (שלא בחופש), החבר בתנועה הקיבוצית.
- ללא ניגוד עניינים עם התנועה הקיבוצית.
- זמינות לשיבות מזכירות במטה התנועה אחת לשבועיים (נכון להיום בימי א' בשעה 12:00, בזמן הקרוב הישיבות יהיו לסירוגין פרונטלי ובזום).
- ניסיון בתפקיד ניהולי בקיבוץ/ה או בקיבוצים אחרים - יתרון.
- הכרות עם פעילויות מטה התנועה - יתרון.
- רקע ציבורי ו/או ניהול ארגון ציבורי - יתרון.

לנוסח הקול הקורא במלואו כולל פרטים נוספים אודות מזכירות התנועה הקיבוצית וסדרי עבודתה, אופן הגשת מועמדות, תהליך הגיוס לתפקיד והמלצות נדרשות ראו באתר התנועה הקיבוצית בכתובת kibbutz.org.il

חברות ו/או חברים מוזמנות ומוזמנים לשלוח קורות חיים עד תאריך
18.2.2020 ל: iritg@tkz.co.il

בברכה, רינת פיין- רז
יו"ר ועדת גיוס רחבה

בקשה להציע הצעה למועמדות

לתנועה הקיבוצית דרוש/ה רכז/ת לאזור מילואות

מהות התפקיד:

קשר ישיר עם כל ממלאי התפקידים הבכירים בקיבוצים באזור מילואות. מיצוי הסינרגיה, התאום והעבודה המשותפת של התנועה הקיבוצית עם מילואות ועם המועצות האזוריות בגליל המערבי. שת"פ מתמשך ואפקטיבי בנושאים אסטרטגיים הקשורים לקיבוצי האזור, חבריהם ותושביהם, תוך מיצוי היתרונות המיוחדים שיש לכל ארגון בתחומים הפוליטיים, כלכליים, כספיים, ציבוריים וקהילתיים ולצורך חיזוק הגישה האזורית והיישובית למשאבים.

חלק מתחומי אחריות עיקריים:

1. חידוש וחיזוק שולחן עבודה משותף, בו יוצגו ויידונו מגמות וסוגיות אסטרטגיות של ראש/י המועצות, ראש הארגון ומזכ"ל התנועה ויתואמו פעולות משותפות.
2. סיוע בקידום תהליכי צמיחה בדגש על בינוי פיזי, תכנון, קידום בניה ותהליכי תכנון רחביים כהערכות לצמיחה לצד רכזי הצמיחה הדמוגרפית במועצות.
3. ליווי אסטרטגי למשקים ספציפיים ביצירת תשתית ארגונית וניהולית לטובת התפתחות וצמיחה.
4. תיאום והובלת תהליכי תכנון אסטרטגי עם המועצות וסיוע בקידום ויישום נושאים אסטרטגיים רחביים/אזוריים.

קורות חיים יש לשלוח עד: 31.1.22
לאירית גולדברג iritg@tkz.co.il

פרטים מלאים של הקול קורא נמצאים באתר התנועה הקיבוצית
www.kibbutz.org.il

למען הסר ספק אין לראות בהזמנה זו מכרז, ההזמנה והליך הבחירה
אינם כפופים לדיני המכרזים.

בברכה, נטע קדם שוורץ, מנכ"לית התנועה הקיבוצית

דפי אינטרנט	שקע בגוף	שומן בע"ח	חבר אנשים	יקב	מין צמחים	קליפת הענבים	רשות	חוט דק	צמח מטפס	אכסניה	יחידת משקל
						קונצ'רן	חן				
					יצית פותח					טורף ימי	שיח ירוק
		מאמין באל	מפרשני המקרא			תנית	מין מכרסם				
		כינוי מחלה			יער בדרום	חוזר ובא				אי יווני	תכשיט קדום
פקק רחב, מסתם				שיח דוקרני	רזה			העביר במסננת	נס הרוח		
		עיר במרכז	שגיאה			מתנה	יגע				
	קיבוץ בשרון		רוכל	עוף טורף						מרגיש	שם, חם ויפת
		תנו				מהנביאים	מילת זרוז				
			נקי			דמעות הנשיא	לחמינייה
			חלק		כך, באופן זה					מצולה, מעמקים	

שלום לקוראות ולקוראים,
שמח להזמינכם לעסוק בפתרון החידות במדור הפנאי החדש. אני עוסק בתחום תשבצי ההגיון/תרתי המשמע/קריפטו זה שנים. ב"זמן חידוד" יופיע תשבץ התרתי "תצפונת". כן יופיעו תשבצים והחידה הגימטרית "מי אני?". הפתרונות לתשבצים מצורפים בעמוד 27 בגיליון זה. פתרון מבואר במלואו לתשבץ "תצפונת" ניתן לקבל בפנייה לדוא"ל aaron66co@gmail.com

מאחל הנאה והצלחה!
אהרן כהן

תשחץ מס' 1 קלאסי

מי אני? נימטרי

ציפור; בטני גדולה פי שמונה מזנב; ירכי גדולה פי שלושה מצווארי; ירכי כפולה מראשי
מקרא: ראש - האות הפותחת, צוואר - השניה, בטן - האמצעית, ירך - לפני האחרונה, זנב - האחרונה

6	5	4	3	2	1
			8		7
	10				9
			12		11
				13	
	17	16		15	14
		18			
21				20	19
		23			22
					24

לחשוב ידוק תצפונת מס' 1

מאונך 1. חודש ראשון? להפך (5) 2. ישי הזמר, שהוא למען שיחות הווידאו, מייצר חלבונים חיוניים לגוף (7) 3. מה יעשה חוקר התורשה בהרצאתו, כדי להיות מסודר? (6) 4. יצפין בנחל תרכובת יפה לבריאות (2, 6) 5. בצרפת הנהג מחפש... שיר של אלתרמן (3, 4) 6. הוא נראה לא מרוצה, כשקרובי שולח לי מסרים סמויים (4, 5) 11. מה יכול להציע בית המלון למשורר חדש ולקצין חוזר? (3, 6) 13. יחסלו חלה? לא בסדר, זה יהיה נורא (2, 6) 15. אני נושא תו מחיר ליד שוהם (3, 4) 17. מה שותה בבית הקפה לפני קמפין? (7) 18. הציפור השלישית - מאלסקה (6) 21. כד למשקה (4)	מאוזן 1. ומי נשיר לאור השמש ביער הכרמל/שמורת המסרק? (4, 7) 7. אסתר המשוררת יוצאת, חיים הסופר חוזר (3) 8. מלכה עם כלי נשק הולנדיים (7) 9. קובי הזמר לא מעוניין בטובתו, ואפשר לראות אותו בשדה (3, 4) 10. שבר קוד, שוב (3) 11. בסוף החורף היא ישנה באמריקה (4) 12. בהמשך תראו את המתנה שעזרה לפרחים של מירן (6) 14. מאפה גבינה שמתאים למנהל, במידה מסוימת (6) 16. הזמר חוזר למצוא קיבוץ (4) 19. חלקים מהשסתום מרכיבים מכשיר, שקובע את הסדר (3) 20. נחמד מאד ולא זמר (3, 4) 22. הקריקטוריסט הארגנטינאי מאס בכושם התנ"כי (7) 23. משני צדיו הוא יכול להיות קטלני (3) 24. לא השקיעו בהופעתה האסתטית בין המחזות של ברכט (5, 5)

"רוץ עמרי רוץ"

עמרי אלמוג,

בן קיבוץ גבים, חגג לאחרונה 50 והוא לא מפסיק לרוץ. עמרי עוסק באולטרה מרתון, כלומר, כל ריצה שארוכה יותר מריצת מרתון (42.195 ק"מ)

מירב ראון

// לספורט האתגרי הזה הגיע עמרי בעת שחי מספר שנים בארצות הברית לפני כ-20 שנה. הוא התחיל לרוץ חצי מרתון (21.1 קילומטרים) והמשיך לריצות מרתון, בכל שבוע בעיר אחרת ברחבי המדינה, בחום ובקור. יום אחד נכנס לחנות הספורט שבקצה הרחוב שהייתה ריקה מאנשים. עוד רגע של חיפוש הביא אותו להרצאה שנערכה במרתף מול 40 מאזינים, הרצאה של אדם בן 70 שמשפר על חייו ועל אחד המרתונים הקשים שמתקיים

בכל שנה "בעמק המוות" בקליפורניה, בשבוע השני של יולי, בטמפרטורה שיכולה להגיע ל-53 מעלות והוא כולל גם טיפוס על הר ויטני בגובה של כ-4,000 מטר. "אני מקשיב ומבין שאלו מרוצים שאורכים מספר ימים. למשל את המרוץ הזה צריך לסיים תוך 44 שעות, כלומר יומיים מרוץ. הסיפור הזה תפס אותי והתחלתי לחפש מרוצים של אולטרה".

כך רץ עמרי במרוצים שנערכים ברחבי הארץ: 50 ק"מ, 80 ק"מ וגם 100 ק"מ ויותר. "זו דרך חיים. שעות על שעות של אימון, שעות על שעות של ריצה, אני צובר ניסיון וצובר חוויות, אין סוף למרוצים".

בשבוע שעבר נערך מרוץ ספרטניון בתל אביב, בו האתגר הוא לרוץ במשך 24 שעות במלבן שהיקפו קילומטר וחצי, המנצח הוא מי שרץ הכי הרבה בזמן הנתון. "לרוב במרוצי אולטרה מרתון אתה לא רואה את הרצים בדרך, אתה רואה אנשים בוינוק ובסוף. במרוץ הזה רואים את כולם. רצים יחד, אוכלים, שותים, וגם סובלים יחד".

בחודש פברואר מתכנן עמרי לרוץ במשך שבוע מקיבוץ דן שבצפון ועד אילת, לאורך כביש 90, בכל יום כ-80 קילומטר. "זה חלום שאני חולם הרבה שנים ומקווה להגשים".

אימון עצמי

"יש בריצות הארוכות הנאה וגם סבל. בסוף כל מרוץ ספורט סיכולת יש דבר שנקרא קס"ם: קושי, סבל, מאמץ. בשביל להגיע לכמה שניות של אושר צריך לעבוד ולהתאמץ המון שעות ולעבוד מסכת ארוכה, כמעט כל החיים עוברים ב-24 שעות ריצה. אני חווה כיוף, סבל, רעב, שובע. האושר האמיתי הוא כשאני רץ בטבע, בגשם, ומצליח לעמוד במשימה שהצבתי. אחרי הסבל יש עולם שלם ויש אושר וסיפוק. אני מאמן את עצמי אימון מנטלי".

עמרי, שחזר לארץ לאחר תקופה ארוכה בארה"ב, הגיע לקיבוץ להבות הבשן ובהמשך השתקע עם משפחתו בשדה אליעזר. לפרנסתו הוא עוסק בכלים סניטריים וריצוף ולא הפך את האימון למקצוע. "אני לא עובד בזה, מה שעושה את זה מיוחד. גם במרוץ שהיה בתל אביב וגם במרוץ לחרמון באו רצים עם מאמנים, מפוקסים למטרה. אני בא ליהנות, לחייך, לדבר עם אנשים, נהנה מהטבע, מאיכות האירוע, נהנה לעשות כל הזמן אותו דבר. לרוץ שעות זה מאוד מיוחד. יש לי שלושה מאמנים - סקרנות, תשוקה ודמיון. אני כל הזמן מתכנן מסלולים, איפה עוד לא הייתי, באיזה מהירות ארוץ. הם המאמנים הכי טובים. המוח האנושי מתוכנת לחפש את אזור הנוחות. אם קר נדליק חימום ואם אנחנו רעבים נחפש אוכל. המוח מנצל רק 40 אחוזים מהיכולת בגלל החיפוש אחר נוחות. כשאתה לומד לדבר עם המוח, והשיחות הכי קשות של אדם זה עם עצמו, ואומר לו 'עשינו 100 ק"מ ויש עוד 60 ק"מ לרוץ, אל תגידי לי

מרוץ תל אביב ספרטניון 2021, אימון פיזי ומנטלי. צילום: תומר פדר

לעצור כי כואב לי. אפשר לקחת את הדיבור הזה לכל מקום, ליחסים, לילדים, לעבודה. כשלא מתעצלים מגיעים למקומות מאוד מיוחדים. כשאתה מתאמץ ועובר את המסע, אין לזה סוף".

על מה חושבים בשעות הריצה הארוכות? "על הכל ועל שום דבר. על החיים, על הילדים, מיליון דברים עוברים בראש. אני מפוקס בלעשות עוד צעד למרות הסבל והקושי, עוד קצת יותר מהר, רץ לנצח. המחשבות מתרועעות, זו סוג של מדיטציה, של תרפיה, יש שחרור של אנדרפינים שהם נוגדי דיכאון. לא סתם הרבה אנשים בגיל 40 מגלים את עולם הריצה".

יש הרבה אנשים שאני מכיר באופן אישי, בעלי צרכים מיוחדים או נכות אחרת שמונעת מהם את החוויה הזו, את המסע הזה, הם נותנים לי את ההשראה לעשות את זה. בכל פעם שאני על קו הזינוק, אני חושב: איזה בר מזל אני שאני יכול לצאת לרוץ שמונה שעות. להסתובב ככה בטבע, לאן שאני רוצה, בלי להתעייף. הם ההשראה הכי גדולה".

זמן קיבוץ

משתתפים בצערו של עזרא דלומי במות אחותו

אביבה ז"ל

מערכת "זמן קיבוץ" ורשות העיתון

*שטח מינימלי כ-80 דונם, מתאים לגידולי אבוקדו, ענבי מאכל, ליצ'י, מנגו, נשירים ועוד.

הצטרפו למהפכת האנרגיה והחקלאות של דוראל

DORAL

חקלאות מתקדמת פוגשת אנרגיה מתחדשת

מיזם חדשני המשלב חקלאות מתקדמת, ייצור יעיל של אנרגיה ירוקה ושמירה על השטחים הפתוחים

DORAL

doral-energy.com

| 074-7876888

| orf@doral-energy.com